

XIII EVF. * SZAM 164
CINI—KOLCZSVAR, 1930
JULIUS 27 Vasárnap
690 EV - AB 2

TAXA POSTALA
LAPTELEP NEMZETI
No. 244.716/929

Ara 5 lej

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Strada Baron L. Pop (v. Brassai-
otca) 10. szám. Telefon: 9-77.

ELŐFIZETESI ARAK:

Egész évre 1150 Lej
Félévre 600 „
Negyedévre 320 „
Egy hónapra 110 „

KÜLFÖLDI
ELŐFIZETESI ARAK:

Egy hóra 1 dollár (vagy ennek
megfelelő pénznem).
Egy évre 10 dollár.

Hirdetések tarifa szerint
vételnek fel.

ESZAKI POLITIKAI NAPILAP

Az egységes zsidó front

Írta: Dr. Fischer József
kamarai képviselő

A romániai zsidóság történetében 1930 július 23-ika örökre emlékezetes nap maradt. Ezen a napon 176 delegátus a legkülönbözőbb szervezetek kiküldöttjei ültek össze Bukarestben az ország minden részéből. Ezenkívül számos szervezet jelentette be csatlakozását az értekezlet határozataihoz. A gyűlés egyhangú lelkesedéssel határozta el egy országos képviselői alakítását a zsidóság vezényelt jogainak megvédése és biztosítása végett.

Távol minden pártpolitikai céltól és kikapcsolva a zsidóság kebelében fennálló esetleges ellentéteket, az új országos szerv azt a célt szolgálja, hogy minden kérdésben, amely a zsidóság vagyon- és életbiztonságát, általában a zsidó jogokat érinti, mint az összes árnyalatokat összefoglaló, jogosított képviselői szálhálójának sikkra a zsidóság érdekeiért. A Zsidó Parlamenti Klub, amely eddig is pártszempontok felé emelkedve, szöszölgője volt minden zsidó érdekek, fenntartás nélkül elismeri ennek a szervnek a döntő szavát és köteletségének fogja tekinteni határozatainak végrehajtását.

A gyűlés vezérszónokai és közöttük elsősorban a hírhű zsidóság egyik markáns képviselője, I. L. Zierersohn beszarábái főrabbi, a haladó zsidóság tudós és az egész országban nagyrabecsült szószólója, dr. Eisler Mátyás főrabbi, nemkülönben dr. Mayer Ebner, a népi alapon álló zsidóság lelkes harcosa történelmi nevezetességű dátumnak nevezte a gyűlés napját. A különböző irányokat képviselő zsidó delegátusok más-más nézőpontból, de mindegyikük az általános zsidó érdekektől vezéreltetve, ugyanegy konklúzióra jutottak: nem lehet tovább halasztani a romániai zsidóság egységfrontjának megteremtését. Amint hogy egységes és céltudatosak a zsidóság ellen törő támadások, úgy egységes és céltudatos kell legyen a zsidóság védekezése is, amelynek egyetlen hathatós eszköze a testvéri összefogás, az együttműködés és eszelekvés.

— Eljöttünk ide, hogy egybeforjjunk a különböző tartományokban élő zsidó testvéreinkkel — mondotta H. Hajmóvici, a regáti Roman város hitközségi elnöke, — mert a mi ellenfeleink nem tesznek közöttünk különbséget pártállásunk szerint.

Az alkalmat erre a nagyszabású összeövetelre az utóbbi hetek antiszemita kihívásai adták. De a határozatok, amelyeket az a gyűlés hozott, messze felülmeltek az alkalomszerűségen és a romániai zsidóság sorsát vannak hívató irányítási. A pillanatnyi súlyos helyzet nyomása alatt álltunk össze, de határozataink nem a nyomásból jöttek, hanem az utatkereső zsidó együttérzés és szolidaritás sugallatára keletkeztek. Ez ad a július 23-i országos konferenciának a napi aktualitást messze meghaladó jelentőséget, ezért fog ez a naporszándó fordulatot hozni a romániai zsidóság életében.

Az országhatárokat megváltoztató történelmi fordulat különböző frakciókba csoportosította a romániai zsidóságot. Mintha nem is egy nép fiai volnánk, szétszakadóztól táborokban, sokszor egyenletlenségtől meggyengítve, fogadtuk a felénk irányuló csapásokat és a zűrtforgácsolt erők nem tudták kivédni a zsidó összességet egyaránt sújtó események káros következményeit. Az ellenünk irányuló akciók hatása alatt gyengültek vallási intézményeink, megbénultak kulturális törekvéseink, kiágyadtak gazdasági erőforrásaink, elszenvedtünk lélekben és anyagiakban gyazaránt. És mi, valamennyien, tehe-

A gyilkos tanítóképezdei tanár bevallotta: már régóta készülődik, hogy néhány zsidót eltegyen láb alól

Macedon tanár részeg fővel a kocsmá előtt revolvert fogott egy zsidóra, hogy vizsgáljon előtte román történelemből, Landau Salamont pedig azért lökte le, mert a zsidó kereskedő megáltoit a köztulajdonban lévő mérleg előtt. Olyan házat épít Macedon tanár, amely mellett nem szabad elmenni zsidónak

Az Adevárul szerint a stabilizáció sikerét veszélyeztetik az antiszemita zavargások

Bucuresti—Bukarest, július 26. (Az Új Kelet tudósítójától.) Tegnap számunkban már röviden beszámoltunk arról a megdöbbentő merényletről, amelyet egy antiszemita tanár követett el a beszarabiai Orhei városkában és amelynek Landau Salamont zsidó kereskedő lett az áldozata. Legújabb tudósításunk szerint a gyilkos Macedon professzor állítólag ittas állapotban követte el a galád merényletet. Az igazságszolgáltatási hatóságok bizonyára enyhítő körülménynek fogják ezt betudni az eszelős tanár számára, aki az ügyész előtt is kijelentette, hogy meggyőződéses antiszemita és hogy már régen tervbevette néhány zsidónak a másvilágra küldését. Akár ittas volt Macedon tanár, akár nem, kétségtelen, hogy nemesak ő, hanem az a rendszer is bűnös, amelyet az elmúlt tíz esztendőben az egymást váltogató kormányok ebben az országban inaguráltak. Mert a tanár ur minden zsidó gyűlése mellett sem fogott volna revolvert a kezébe, még ittas állapotban sem, ha tudta volna, hogy az ártatlanul kiontott embervért a törvény teljes szigorával torolják meg az igazságügyi hatóságok. Zelen Codreanu, Totu és Mota nap-nap után újabb követőkre találják. Tegnap Beza, ma Macedon... És nem érezzük, nem látjuk seholsem azt az energikus kezét, amely minden megdölgést és minden szempontot félretéve, töretlen akarattal próbálna rendet teremteni végül ebben az anarchiától fenyegetett országban. Macedon tanár ur nem tett egyebet, minthogy engedelmesskedett Cuza és Codreanu felhívásainak, végrehajtó eszköze volt annak a féktelen antiszemita propagandának, amelyet ölbetett kezekkel türtök, sőt támogattak a hatóságok és amely ma már azokon bosszulja meg magát, akik eddig akár jóhiszeműen, akár rosszhiszeműen támogatták.

A merényletről az alábbi tudósításunk számol be:
Petre Macedon nyugdíjas tanár nagyobb társaságban mulatott tegnap kor reggel már Orhei városkának egy fő-

terti kocsmájában. Ugy nyolc óra tájban a tanár kiállt a kocsmá ajtaja elé és dörgő szónoklatot tartott a zsidók ellen. A saját frázisaitól egyre jobban felindulva, a tanár ur egy adott pillanatban revolvert rántott elő és ráfogta az arra haladó Averbuch zsidó kereskedőre:

— Mit tud a románok történelméből? hadd lássam, tanult valamit a román nép múltjáról?!

„Hogy merészelsz a mérleg mellett állni?”

Averbuch nem tudta, mitévő legyen és kegyelemért könyörgött a lövéssel fenyegető Macedontól. Időközben többek gyűltek össze, akik esztitgatni próbálták a dühöngő professzort. Cociorba kocsmáros közbelépésére végül Macedon hajlandónak mutatkozott állni attól, hogy a román történelemből levizsgáztassa az arra haladó zsidókat.

Alig tett azonban néhány lépést, a városi mérleg mellett megpillantotta (Folytatása a harmadik oldalon).

tellenül néztük a nagy zsidó közösségnek folytonos dekadenciáját, amelyről mindnyájan tudtuk, hogy ha meg nem állítjuk, a zsidó értékek végleges lemorzsolódásához vezetnek.

A népi alapon álló erdélyi zsidóság már az egyesülés első éveiben felismerte a súlyos veszedelem, amely az ország különböző tartományokban élő zsidóság szétszóródottságából származik. Oriási erőfeszítéseket tett, hogy a megindult felmorzsolódásnak egy egységes védelmi szervezet létesítése által utját állja. Ebbeli törekvései azonban mindegyik sikertelenek maradtak.

Ha most, tíz esztendő után tárgyiagosan keressük az indokokat, amelyek az egység megteremtésének útjában állottak, ezeket két gócpont köré csoportosíthatjuk. Az egyik a mindenkori kormányok azon törekvése volt, hogy minden lehető eszközzel megakadályozzák a Romániában együttélő zsidóság egyesítését. Nyilvánvaló volt a hatalom mindenkori urai előtt, hogy az egy szervezetben egyesült zsidóság olyan hatalmas erőt képviselne, amely kizárná a jövőben a divide et impera politikájának gyakorlását. Már pedig ez a politika volt az egyedüli út arra, hogy a zsidóság jogainak érvényesítésére kellő súlyhoz ne juthasson.

A másik tényező, amely évtizedeken át gátolta azt, hogy az egymásra utalt romániai zsidóság egybeforjjon, magában a zsidóságban keresendő. Egy, a regáti zsidóság polgári jogainak kivívásában kétségtelenül érdemeket szerzett, de a mai viszonyok között jelentőségéből sokat veszített szervezet, az ugynevezett Uniunea Evreilor Pământeni (újabbban UER) vezetői nem emel-

kedtek fel a változott idők magasabb szempontjaihoz. A zsidó egység és szolidaritás rovására is mereven ragaszkodtak ahhoz, hogy a saját szervezetüket terjesszék ki a legnagyobbodott ország különböző tartományaira. Nem értették meg, hogy az, ami megfelelő volt a kis Romániában az általános polgári jogokért küzdő zsidóságnak, az nem elégítheti ki a magasabb célkitűzésű nagyromániai össz-zsidóságot. Nem érezték meg, hogy a nagyromániai össz-zsidóságnak a maga kivételes helyzetében egy mindent összefogó, hatalmas népszervezetre és nem kulissza-szervezetekre van szüksége. Nem látták be, hogy egy bármilyen ambiciózus elnök és egy még oly ügyes irodai apparátus sem pótolhatja a magának a népnek az összefogásában rejlő erőt és nem hozhatja meg azt a respektust ellenfeleinknél, amelyre szükségünk van a kivívott polgári jogok tisztelt-bentartása és az ennél is magasabb célkitűzések megvalósítása végett. Ezért maradt eredménytelen a tartományok zsidó politikusaik minden arra irányuló kísérlete, hogy a zsidóság kebelén belül egységet hozzon létre.

A kultusz törvény módosítását célzó javaslat parlamenti tárgyalása alkalmával a Zsidó Parlamenti Klub az UER első hívó szavára készséggel reagált és minden feltétel nélkül közös frontot alkotott a hitközségek autonómiáját veszélyeztető törvényjavaslat ellen indított küzdelemben. Nem vetettünk fel presztizskérdéseket, sem más szempontokat: egyedül a zsidó közérdek tartottuk szem előtt.

Elmondhatjuk-e ugyanazt az UER, amely a mai sokkal válságosabb időben

nemesak hogy visszautasította az egységes munkában való részvételt, hanem gánoskodó kritikával és a tények ferde beállításával igyekszik megnehezíteni a zsidó közérdekekért folyó áldozatos munkánkat?

A különböző tartományokban élő zsidóság ösztönserőleg tiltakozott a látszatszerű terjeszkedési kísérletei ellen. Egészséges életösztone vezette. El kellett következnie a pillanatnak, amikor megvalósíthat egy olyan, a zsidó nép erőire támaszkodó instrumentumot, amelyre nyugodtan rábíthatja a maga érdekeinek védelmét.

Lélekben Nagyrománia zsidóságának különböző csoportjai már régen egymásra találtak, külső formára volt csupán szükség, amely ezt a lelki összhangot kifejezésre is juttassa. Az, ami Bukarestben 1930 július 23-án történt, nem volt egyéb, mint a romániai zsidóság régen kialakult lelki harmóniájának megtestesítése egy egységes képviselőben. A zsidóság egyesülése elé évek óta tornyosuló kettős akadályt a zsidóság élniakarása végleg elhárította.

Mindenki, aki résztvett a nagyjelentőségű összeövetelen, azzal a meggyőződéssel távozott, hogy többé semmiféle hatalom meg nem gátolhatja az egymásra talált nagyromániai zsidók egyesülését és hogy a jövőben minden támadás, amely a romániai zsidóságot éri fogja, az egyesített romániai zsidóság védőfalába fog ütközni. Azt a keskeny rést, amelyet pozíciójukat feltű vezetőik erejük végső megfeszítésével próbáltak útni az egységes front védőfalán, ki fogja tölni a zsidó egység minden ellenállást leküzdő ereje.

Lord Balfour nagy barátjának.

Hitter—Gross
sk. 72, (addig be-

Carei: persely-
ni: pers. 5 kisebb
er F. 100, Weim
A. 100, 1 kisebb
rnáth H. 102, 38

ngverseny. Utána

ne
rammofón kine-

Strauss Oszkár:
rettje.

Kadelburg: As

va. 20: Zongora-

terajáték. 22.30.

trauss: Varázské-

ttovitz 20.15.

ny.

zene.

res hangv.

s orgonajáték.

ne. 22.30: Katona

Elérések

zsirpicaon
akis én szállítom a
on olvasztott

IBA ZSIRT
ED postán, saját bő-
RIEDMANN SAMU
radea, Cuza Voda 6

Okleveles tanító,
román diplomával,
elsőrangú kántor,
baritonzenor, scho-
chet, jeles magyar-
román német hit-
szónok állást ce-
rélné. Hitközségi a-
jánlatok „UNIVER-
SALIS” jellegre a
kiadóba kéretnek.

JÓL BEVEZETET
főszervezet vidéki v
rosban a legfergalm
sabb helyen, teljes be-
rendezéssel, italmérs
engedéllyel, trafikál.
szoba konyhából áll
kással, istálló, mel-
léképületek, nagy kert
gazdasági udvarral,
sürgösen és o'cson el-
adó, Cim a kiadóhiva-
talban.

MEGNOSULNE
32 éves jószituált
fiatalember, aki egy
jőmeneteli erdélyi
lapvállalat társta-
lajdonosa. — Csakis
komoly, teljes növ-
vel ellátott levelek
vételnek figyelem-
be. Megkereséseket
„Jövő” jellegre a
kiadóhivatalba ké-
rek.

Az olaszországi földrengés legújabb veszteséglistája: 2142 halott, 4551 sebesült...

A rombadöntött olasz városok és falvak helyén máris megkezdődtek a ujjáépítés előkészületei

Az olasz kormány nagyszabású programja. Az orkánkatasztrófa is 27 áldozatot követelt

Róma, július 26. A földrengés-katasztrófáról kiadott tegnapi esti veszteséglista szerint a halottak száma 2142 és a kórházban ápolt sebesülteké 4551.

A lapok jelentései szerint a királyt a földrengéssújtotta vidéken mindenütt tisztelettel fogadják. Az uralkodó megtekinti a segítőakciókat és a romok eltakarítási munkálatait s eddig a látottak felett mindig megelégedésének adott kifejezést.

Az ujjáépítés előkészületei már megkezdődtek. A kormány nagyszabású programot dolgozott ki. Nem barakokat fognak emelni, mert ezek esetleges újabb földrengéssel szemben nem tudnak dacolni, hanem emeletes és földszintes vasbetonházakat.

A segélyakció erélyesen folyik. A falvakban katonák sütődéket állítottak fel és az egész lakosságot tábori konyhákra elvezetik. Az élelmiszer-utánpótlásban semmiféle fennakadások nincsenek. Minden rendben és körültekintéssel történik.

Éjjel-nappal folyik a romok eltakarítása

A romok eltakarítása éjjel-nappal folyik. A villanyüzemek összeomlott épületeinek romjai alól a gépeket még nem sikerült kiszabadítani s így az éjszakai munkáknál fényzőrökkel világítanak a katonáknak és a milícia tagjainak, hogy munkájukat tovább folytathassák.

Érdekese, hogy Melfi fogházából a foglyok a kritikus éjszakán kibocsátatták, de senkinek sem jutott eszébe, hogy szökést kíséreljen meg, pedig teljesen őrizet nélkül maradtak. A foglyokat ma átszállították Poggia fogházába.

Milánó, július 26. Friaulban és Treviso tartományban az orkánkatasztrófa 27 halálos áldozatot követelt. Sacile elektromosművének épülete összeomlott. Treviso tartományban a megrongált házak száma mintegy 200 és több mint száz sebesültje van az itéletidőnek. Az ország északkeleti részében a folyók vízszintje emelkedést mutatnak. A Tagliamento 16 óra alatt 2 és fél méterrel emelkedett.

Földrengés volt Ujjélandban és Dél-Mexikóban is

London, július 26. A British United Press jelenti az ujjélandi Wellingtonból, hogy a déli sziget partvidékén, Westport és Karamea között, heves, több mint egy percen át tartott földrengések voltak érezhetők. A földrengés az északi sziget több helyén és Wellingtonban is érezték. Károkról még nem érkeztek jelentések.

A Times jelenti Mexico-Cityből, hogy Dél-Mexikóban, Caxaca tartományban földrengés volt, amelyet állandó földalatti moraj és hatalmas felhőszakadás kísért. Az alázuhanó víztömegek ellenére a lakosság pánikszűrően menekült a szabadba.

A chicagói terményszármazásán a tengeri ára tegnap rekordárát ért el

A nagy szárazság miatt Amerikában nagyon rosszak a tengeri terméskilátásai

London, július 26. A chicagói terményszármazásán a tengeri ára tegnap rekordárát ért el. A júliusi tengerit 85 és fél centtel jegezték, magasabb árfolyamon, mint a búzát.

A közelmúltban már egy ízben előfordult hasonló eset, de akkor a kontremin gyorsan letörte a tengeri árakat. A mostani áremelkedés kétségtelen jele annak, hogy a szárazság miatt Amerikában

nagyon rosszak a tengeri terméskilátásai.

Az amerikai terményszármazás diszponensei és vezetőségei élénk érdeklődéssel fordulnak a francia kormány mai minisztertanácsa felé, amelyen nagyarányú külföldi terményimport tekintetében hoznak döntést. Franciaország importszándékai az európai gabonapiacokra is kedvező hatást gyakorolnak.

Háborut jósol Conan Doyle a tulvilágról

Országok pusztulásáról és születéséről beszél

London, július 6. Conan A. Doyle halála körül felszökött spiritiszta látás újabb és újabb hagymázás szeansz-szüleményeket vet ki magából.

Conan A. Doyle üzenetei és akármely más megidézett „szellem” üzenetei között semmi különbség nincsen, mindössze annyi, hogy az előbbieket egy világhírű ember szájába adja s így mégis bizonyos érdeklődésre tarthat számot.

A londoni Sunday Express összefoglaló jelentést közöl azokról a jelenségekről, amelyeket Anglia és Amerika különböző spiritiszta körök kaptak volna Sir Arthur Conan Doyletól. Ezek szerint Doyle a tulvilágról borzalmas katasztrófákat jósol be. Ezek a katasztrófák azonban nem évek, vagy évtizedek múlva fognak szerintem bekövetkezni, hanem már ezidén s különösen a Földközi tenger keleti partja mentén elterülő országokat fogja sújtani. Ezen területen öt ország egyszerűen el fog tűnni a föld színéről, kár-

pótlásul azonban az Atlanti óceánból új ország fog felmerülni.

Ebből az alkalomból szökőár fog keletkezni, amely elpusztítja az amerikai, irországi és nyugateurópai partvidék mélyebben fekvő területeit. Végül nagy geológiai átalakulásokat jósol Japánra és a Déli tenger országaira vonatkozólag is. Azonban nem elég, hogy mindezen, ma még virágzó területeket elemi katasztrófák fogják sújtani, hanem közben háborúk is keletkeznek rajtuk, úgyhogy az emberiség egy nagy része kipusztul. Az elhunyt szelleme azonban megvigasztalja spiritiszta hívőit: az igazak és gonoszok nem esnek egyformán áldozatul a háborúnak és a katasztrófának, hanem bizonyos megkülönböztetéssel, amennyiben a jó emberek megmenekülnek, a gonoszok pedig elpusztulnak ezekben a katasztrófákban...

Eddig az üzenetek kivonata: teljességükben ezek után fölösleges őket ismertetni.

Kettészakadt a középeurópai fatermelők kartellje

A két új kartell lényegesen megváltoztatta a minőségi megjelölést

Cluj-Kolozsvár, július 26. Eddig Közép-Európában egységes fakartell diktálta az árakat. A magyarországi fatermelők lapja ezzel szemben most a következőket jelenti:

Az erdélyi és szlovenszói puhafatermelők Budapesten a múlt hetekben ismételt tanácskozásokat folytattak, amelyeknek eredményeként a szlovenszóiak és az erdélyiek külön-külön kartellbe tömörültek és a két kartell egy mással az együttműködésre vonatkozólag megállapodást létesített. A kartellek a puhafának eddig szokásban volt osztályozását és minőségi megjelölését lényegesen megváltoztatták, ami a gyakorlatban azt jelenti, hogy a detail-fakereskedők szinte újból kell a szakmáját megtanulnia, hogy az új rendelkezésen el tudjon igazodni.

Ennél súlyosabb beszámítás alá esik, hogy mind a két kartell a fenyőfa árát elég tetemesen felemelte, éppen most, amikor az üzletmenet leggyöngébb.

Az erdélyi fatermelők a kartell kettészakadása következtében előállott helyzettel nem elégedtek meg, hanem a román kormány utján akciót indítottak ér-

TEMLOMOK fütése kevés beruházással kifogástalanul megoldva. B^{vebb}, díjmentes felvilágosítás

MARKO V. okl. gépészmérnök fütésberendezési vállalatánál Cluj, Str. Nicolae Iorga 11. — Telefon 4-53.

Orth. Leányinternátus BUDAPEST, VII. Nagydíófa-u. 34. II. 10

Megnyílik szeptember hó 1-én.

El-örangú referenciák. — A legkényesebb igényeket is kielégítő ellátás. — Gondos nevelés. — Modern nyelvek. — Zene. — Mérsékelt díjak.

Jelentkezések má r most elfogadhat nak

dekeik védelmére. Ez az akció jellemző a két kartell egymáshoz való viszonyát. Az erdélyi fatermelők ugyanis a kormánytól azt követelik, hogy okvetlenül eszközölje ki a magyar kormánytól, hogy azokat a vámtarifátételeket, amelyek alapján eddig az autonóm vámtarifá szerint Magyarországra vámmentesen lehetett fát behozni, a kereskedelmi szerződés jelölje meg vámmenteseknek. A kereskedelmi szerződésbe való ilyen kikötés felvétele a magyarországi fatermelést abszolút lehetetlenné tenné. A kisebb magyar fafeldolgozó vállalatoknak katasztrófális volna a behozatali vámtarifa leszállítása, de megölné a magyar parkettipart is. Romániában a parkettára közel ötven százalékkal magasabb bevétel van várn érvényben, mint Magyarországon, nem is szólva arról, hogy a vasúti díjtételek úgy frizek, mint parkettára lényegesen alacsonyabb a Magyarországon érvényben levőknél. Ezt a még tisztázatlan helyzetet a kattaellen kívül álló szlovenszói fatermelők ügyesen kihasználhatják a maguk számára.

Hotel Luvru

Bucuresti, Strada Carol No. 4. (a központi postával szemben.)

Szép világos szobák 100 lejtől feljebb. Fürdő rendelkezésre. Hónapos szobák nagyon olcsó árrban. Utazó urak kedvezményben részesülnek.

!!FIGYELEM!!

Megérkezett a Dreher-Haggenmacher

Korona-sör ala Pilsen

Naponta friss csapolás a „FLORIDA”-kerítésben

Főrfl- és fiuruha aruház

UJI UJI

CLUJ, Calea Regele Ferdinand 2/a URISZABÓSA

Örök flatalságot
nyer, aki haját vagy szakállát a híres **Henol Royale** természetes hajfesző tincturával festi.
Kis doboz ára 100— Nagy doboz 150—
Négyeszes doboz ára 250—

A hajfeszőszerek királynője
a folyékony, minden kívánt színárnyalatban

HENNE ROYALE
a híres keteti növény állandóan frissen raktáron.
Kis doboz 100— Nagy doboz 150—
Díjtalan utasítás a festőszerek használatára. Más festőszerek által elrontott hajzsinát rövidesen és a leggyorsabb gondtal helyrehozzuk. Kérj minden nagyobb gyógyszertárban, drogeriában, fodrászüzletben és illatszertárhelyeken. Ahol beszerzése nehézségekbe ütközik, küldje be az összegét talványon vagy utánvéttel a vesésképviselethez.

Institut de Beauté Dermatologique
Bucuresti, Ca. Victoriei 0. (a Cinema Select mellett.)
Kérje az új árjegyzéket. — Minden karton magyar használati utasítással van ellátva.

Raducan
mánya
nehézsé

Londoni Salamont...
Kihozta a sodrából a...
— Hogy merészel...
lett állni? Rivald rá...
dod, hogy az köztul...
A rész...
lelővi a

Es mielőtt még La...
volna, előrántotta...
vést adott le a szer...
re. A golyók közül...
lébe, kettő pedig a...
A szerencsétlen La...
össze. Mintegy ötv...
ennél a tragikus je...
nem jutott az eszébe...
got megakadályozni...
revolverével hadon...
céjébe vonult vissz...
helyszínre érkező...
tanárt azonnal bes...
égre, ahol Necul...
ki. Macedon elmor...
származásu, nyuga...
dei tanár és 10 éve...
biában.

Meggyőződés...
— Meggyőződése...
— mondotta Ma...
előtt. — Már régóta...
néhány zsidót elte...
épül a házam, ame...
kifüggeszteni a kö...
„EZEN HAZ EI...
NEM MI

— Az utóbbi idő...
löttem a zsidókat...
születési bizonyítv...
házáról kivenni é...
alpolgármester irt...
Ezen vallomás...
hangoztatják, hog...
sen normális. A v...
re is folyik am...
hogy nem-e val...
szervezettől kapt...
revolvert. A me...
Orheiben, hanem...
pánikszzerű hangu...
háborodást idézet

Ujra...
tartó

Bucuresti—Buk...
tettük, hogy Zelea...
ügyészség rendel...
restbe szállított...
előzetes letartózt...
együtt letartóztat...
diákat, akik ugy...
vasgárda akciójá...
ka és ma délelőtt...
a letartóztatottak...
törvényszéken. Ez...
guranca teljes a...
a nyomozást, am...
nyei is már kétsé...
amellett, hogy B...
kezdését jelentett...
kusra és újságir...
ságsorozatnak.
újabb letartóztat

Cáde...
niszte...
nai l

Bucuresti—Buk...
niu miniszterelnö...
cian fogadta V...
államtitkár, aki...
a miniszterelnök...
tapasztalatairól...
jelentette, hogy...
táció által előid...
most a szélsőbal...
ják a maguk szá...
rások kirobbant

A zav...

Bucuresti—Bu...
Adeverul és a L...
legutóbbi antisz...
Anghelescu belü...
elkövetett merét...
vetkezmenyeket...
földön. Raducan...
niszter, aki Lor...
Hágában a mez...
létesítéséhez szü...
felvétele ügyébe...
hangu táviratba...
mánynak, hogy

Raducanu miniszter táviratilag közölte a kormányval, hogy az antiszemita zavargások miatt nehézségek gördültek a mezőgazdasági kölcsön tárgyalásai elé

Az első oldali cikk folytatása)

London Salamont. Ez a látvány ismét kihatott a sodrából a professzort.
— Hogy merészség te a mérleg mellett állni? Rivalát rá Landaura. Nem tudod, hogy az köztalajdon?

A részeg antiszemita tanár lelövi a zsidó kereskedőt

Es mielőtt még Landau válaszolhatott volna, előrántotta revolverét és öt lövést adott le a szerencsétlen kereskedőre. A golyók közül három Landau mellébe, kettő pedig a balkarjába fúródott. A szerencsétlen Landau véresen esett össze. Mintegy ötven ember asszisztált annál a tragikus jelenetnél, de senkinek nem jutott az eszébe, hogy a gyilkosságot megakadályozni próbálja. Macedon revolverével hadonászva, a korcsma pin céjébe vonult vissza. Itt fogták el a helyszínrre érkező rendőrök. A gyilkos tanárt azonnal beszállították a rendőrszolgálatba, ahol Neculcea ügyész hallgatta ki. Macedon elmondta, hogy erdélyi származású, nyugalmazott tanítóképzési tanár és 10 éve tartózkodik Beszarábiában.

Meggyőződéses antiszemita vagyok

— Meggyőződéses antiszemita vagyok — mondotta Macedon az ügyésznek előtt. — Már régóta tervezem azt, hogy néhány zsidót elteszek láb alól. Most épül a házam, amelyre egy táblát fogok kifüggeszteni a következő felirással:

„EZEN HÁZ ELŐTT ZSIDÓ ELVE NEM MEHET EL!”

— Az utóbbi időben még jobban gyűlöltem a zsidókat, mert egy rokonom születési bizonyítványt akart a városbázáról kivenni és a bizonyítványt az alpolgármester írta alá, aki zsidó...

Ezen vallomás alapján Orheiában azt hangoztatják, hogy Macedon nem teljesen normális. A vizsgálat ennek ellenére is folyik annak megállapítására, hogy nem-e valamilyen antiszemita szervezettől kapta Macedon a gyilkos revolvert. A merénylet híre nemcsak Orheiában, hanem egész Beszarábiában pánikszéri hangulatot és mélyes felfohorodást idézett elő.

Ujra két macedon diákok tartóztattak le

Bucuresti—Bukarest, július 26. Jelenítettük, hogy Zelea Codreanu, az ilfovi ügyész rendeletére, Jasiból Bukarestbe szállították, ahol tegnap este előzetes letartóztatásba helyezték. Vele együtt letartóztattak két macedon-román diákok, akik ugyancsak résztvettek a vasgárda akciójában. Az elmúlt éjszaka és ma délelőtt szakadatlanul folyt a letartóztatások kihallgatása az ilfovi törvényszéken. Ezzel egyidejűleg a sziguranca teljes apparátussal folytatja a nyomozást, amelynek eddigi eredményei is már kétségtelenül bizonyítanak amellett, hogy Zelea merénylete csak a kezdetét jelentette egy számos politikusra és újságíróra kiterjedő gyilkosság sorozatnak. A mai nap folyamán újabb letartóztatások várhatók.

Cadere jelentést tett a miniszterelnöknek a bukovinai helyzetről

Bucuresti—Bukarest, július 26. Ma miniszterelnök ma délelőtt audiencián fogadta Victor Cadere belügyi államtitkár, aki részletes jelentést tett a miniszterelnöknek bukovinai utjának tapasztalatairól. Hir szerint Cadere kijelentette, hogy a szélsőjobb oldali agitáció által előidézett zavaros helyzetet most a szélsőbaloldali szervezetek akarják a maguk számára újabb rendezések kirobbantására felhasználni.

A zavargások külföldi hatása

Bucuresti—Bukarest, július 26. Az Adeverul és a Lupta jelentése szerint a legutóbbi antiszemita agitációk és az Anghelescu belügyi alminiszter ellen elkövetett merénylet katasztrofális következményeket vont maga után a külföldön. Raducanu volt munkaügyi miniszter, aki Londonban, Párizsban és Hágában a mezőgazdasági hitelintézet létesítéséhez szükséges külföldi kölcsön felvétele ügyében tárgyal, kétségbeesett hangon táviratban jelentette be a kormánynak, hogy külföldi pénzügyi kö-

rökben rendkívül kedvezőtlen az atmoszféra Romániával szemben. A távirat szerint a tárgyalások már igen előrehaladott stádiumban voltak, a zavargások következtében azonban ismét kedvezőtlen fordulatot vettek és egyelőre kilátástalan az, hogy a kölcsön le legyen köthető. Különösen az kellett a külföldön mély megdöbbenést, hogy a zavargásokban ezáltal nemcsak a diákok, hanem a parasztek is résztvettek. Raducanu kéri, hogy a kormány adjon ki hivatalos kommunikék, amely-

Eljárás indul a lázító manifesztumok szerzői ellen

Bucuresti—Bukarest, július 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Stanescu vizsgálóbíró ma délelőtt kihallgatta a merénylő Bezá és két testvérét annak megállapítására, hogy játszottak-e valamilyen szerepet az Anghelescu alminiszter elleni merényletben. Az eddigi vizsgálat adataiból arra a konklúzióra jutottak a nyomozó hatóságok, hogy Zelea Codreanu nem vett részt a belügyi miniszteriumban történt merénylet előkészítésében. Minthogy azonban Codreanu egy nappal a merénylet elkövetése előtt gyujtóhangú és rendbontásra bujtogató manifesztumot lan-szirozott a főváros uecáin, az ügyész megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy ez a manifesztum nem-e ütközik bele a Marzescu-törvény azon paragrafusába, amelyek a „rend zavargásokra és erőszakosságokra való felhívások útján történt megzavarásnak” megtiltásáról intézkednek. Az ide vonatkozó vizsgálat napokig tartott. Ezalatt Codreanu egy második manifesztumot bocsátott ki, amely újabb fenyegetéseket tartalmazott. Ez a második manifesztum siettetta a vizsgálat befejezését.

A Marzescu-törvény alapján indul eljárás Codreanu ellen

Codreanu, aki időközben Jasiba távozott, a sziguranca útján a fővárosba hozták és tegnap délutáni órákban Procop Dumitrescu főügyész megkezdte Codreanu kihallgatását. A kihallgatás után, amely két óra hosszat tartott, a főügyész a Marzescu-törvény 9. paragrafusának első bekezdése, valamint a 8. és 11-ik paragrafusa alapján megindította az eljárást hivatalosan is Codreanu ellen és az ügy dossziéit Stanescu vizsgálóbíróhoz tette át. Stanescu ismételt kihallgatta Codreanu és este kilenc órákor letartóztatási végzést bocsátott ki ellene. A végzést a vizsgálóbíró azzal indokolja, hogy Codreanu első manifesztumában büntények elkövetésére izgatott bizonyos személyek ellen, akiket halállal fenyegetett meg. Ugyanigy a második manifesztum is, amely ezenkívül oly módon van megszerkesztve, amely egyértelmű Beza bűnének feldiesőítésével. Pénteken este fél tíz órákor Zelea Codreanu szürolyos örök kísérték be az ilfovi törvényszék ügyészségi fogházába.

Beza, mint a diákság exponense

Ugyancsak Beza merényletéből kifolyólag a vizsgálat kiterjedt egyes macedon-román diákokra, akik, mint azt jelentettük, akcióba kezdtek Beza érdekében. A macedon-román diákok szövetségének székhelyén gyűlést tartottak, amelyen huszonöt fiatal emberen kívül részt vett az antiszemita diákszövetség bukaresti elnöke is. Ezen a gyűlésen szenvedélyes hangú felszólalások hangzottak el Beza érdekében és a jelenlevők kérték, hogy az egész diákság vállaljon szolidaritást Bezával. Különösen Ficata Sterie, Jon Caramica és Mamali Stamuli keltek ezen a gyűlésen Beza védelmére. Mind a hármat letartóztatták, ám az ügyész előtt tagadták, mintha ők Bezá dicsőítették volna és azt vallották, hogy az Anghelescu elleni merénylet legfeljebb magyarozatot találtak. Mig a három macedon-román diák kihallgatása folyt, Bukarest uecáin megjelent a diákszövetségnek egy manifesztuma, amely Beza tettét „a kormány nemzetlenes magatartása megbélyegzésének” minősítik. Beza ebben a manifesztum-

ban megnyugtatta a külföldi közvéleményt arról, hogy a jövőben minden ilyen rendbontást meg fognak akadályozni.

A bécsi tőzsdén esik a lej kurzusa

A zavargások különösen a bécsi tőzsdén éreztették hatásukat. Az Anghelescu belügyi alminiszter ellen elkövetett merénylet után a lej jegyzése 41-ről 37-re esett vissza egy nap alatt. Az Adeverul ezzel a hírrel kapcsolatban

rezignáltan állapítja meg, hogy az ország gazdasági helyzete az egyre megismétlődő rendezavarások miatt képtelen konszolidálódni. Az antiszemita zavargások most már nemcsak a külföldi kölcsöntárgyalásokat hiúsítják meg, hanem még a lej stabilizálásának sikerét is veszélyeztetik.

ban mint a diákság exponense szerepel, tette „egy nagy nemzeti gesztus”, amely „a megsértett nemzeti öntudat első elégtétele”.

A nyomozás megállapította, hogy a manifesztumot egy héttagú szerkesztőbizottság állította össze, amelyet a fentemlített gyűlésen választottak meg. Ebben a bizottságban részt vett az a három diák is, akit már előzőleg őrizetbe vett az ügyészség. A sziguranca kinyo-

A berlini román követ szerint csak jelentéktelen rendbontások voltak

Bucuresti—Bukarest, július 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) A fővárosi lapok Tasca professzor berlini román követnek egy nyilatkozatát közlik, amelyet Tasca a legutóbbi zavargásokkal adott a Berliner Tageblattnak. Tasca mindenekelőtt is kijelenti, hogy az Anghelescu elleni merényletnek semmi köze sincsen az antiszemita mozgalomhoz. A berlini román követ elmondja ezután, hogy a kormány a dobudzsai kolonisták és autochton bulgár lakosság közötti nézeteltérések elsimitása érdekében törvényt szavaztatott meg, amely ellen az ellenzéki sajtó éles kampányt indított. Ez a kampány feltűzött néhány tulterpamentumos macedon ifjút, akik az Anghelescu eleni merényletrel gondoltak bosszút állni a kormányon a törvényért. Kétségtelenül igen veszélyes atmoszféra alakult ki, amely ellen a legszigorubb intézkedéseket kell tenni — mondta Tasca — ennek azonban semmi köze sincs az antiszemizmushoz.

Cadere államtitkár nyilatkozata a sajtónak a bukovinai helyzetről

Bucuresti—Bukarest, július 26. Cadere belügyi államtitkár, aki a kormány megbízásából a bukovinai rendfenntartó intézkedéseket vezette, ma délután öt órákor fogadta a sajtó képviselőit, akik előtt részletes expozéban ismertette a suceavai zavargások okait. Cadere mindezenekelőtt is rámutatott arra, hogy az események olyan természetűek voltak, amelyek a hatóságok tapintatos, de ugyanakkor igen energikus közbelépését kívánták meg. A zavargások kirobbanása több okra vezethető vissza, mindenekelőtt is azonban az általános gazdasági helyzettel magyarázható. A gabonaárak esése, az élő állatok árának esése és a parasztság eladósodása igen aggasztó atmoszférát teremtettek meg. A bankok arra biztatták a parasztságot, hogy szükségletükön felül vegyenek föl pénzkölcsönöket, amelyekért egyesek 35 százalékos kamatot számítottak. Ehhez járult még a végrehajtási illetek túl magas volta, amely néhol a végrehajtott összeget is meghaladta, a kötelező istentiszteletek költségei és a tény, hogy az adók behajtása minden kímélet nélkül történt. A forgalmi adó egyes helyeken meghaladja a kisiparosok összeresztét. Kétségtelen, hogy van a megyében egy erőteljes antiszemita áramlat, amelyet Neculcea ezredes fejtett ki a kamatellenes liga cégére alatt. Akadtak alkalmi agitátorok is, főleg az ellenzéki pártok soraiból, amelyek érdekében állónak találták azt, hogy állandó nyugtalanságot kreáljanak a parasztság körében. És mindezek

Okos ember nem szenved a hőségől, mert a mentholos

DIANA sósborszesszel

végzett könnyű bedörzsölés rögtön lehűti, felfrissíti.

mozta a manifesztum többi szerkesztőit is, akik ellen Procop Dumitrescu főügyész ugyancsak megindította a vizsgálatot, majd megnyitotta ellenük a hivatalos eljárást, amelynek alapján Stanescu vizsgálóbíró letartóztatási végzést bocsátott ki Anton Ciunete, Constantin Papanacia, George Ghitea és Grigore Pihu ellen, Valamennyiüket letartóztatták és bekisérték az ügyészség fogházába.

A második kérdés, amely a román közvéleményt foglalkoztatja, a magas kamatok problémája. Ezt a kérdést felhasználva, bizonyos kétes elemek nem súlyos rendezavarásokat idéztek elő. A kormány azonnal megette az intézkedéseket és az országban a legteljesebb rend uralkodik. A sajtó tulzott híreket közölt a zavargásokról. A román lakosság nem antiszemita érzelmű. Az a néhány ember, akik profítálni akartak a falusi lakosság nehézségeiből, nem képviselnek politikai, vagy szociális fontos-ságot és a kormány azonnal megette ellenük az intézkedéseket, úgy, hogy semmi ok sincs a nyugtalanságra”.

Tasca professzor kijelentéseire kétségtelenül szükség volt, mert a külföldi közvéleményt joggal alarmoizták a romániai rendezavarásokról elterjedt hírek. Nem hisszük azonban, hogy a kormány helyes politikát folytat, midőn külföldi képviselői útján tagadni igyekszik az események súlyosságát és bármennyire sajnáljuk, nem tudjuk osztani azt az optimizmust sem, amelynek a berlini román követ a jövővel kapcsolatosan kifejezést adott.

között megjelentek olyan agitátorok is, akik kommunista recept szerint a zsidók vagyonának elvételét, az adófizetés beszüntetését prédikálták és kitanították a parasztoakat, hogy a tüntetéseken az asszonyokat és a gyermekeket küldjék előre, mert azokat nem érheti bán-tódás. Egyes parlamenterek teljesen elhanyagolták a bukovinai megyéket és a közigazgatási hatóságok sem tették meg kötelességüket. Az elhanyagolt tanügyi viszonyoknak tulajdonítható az, hogy az iszákosság különösen az ifjuság körében van ijesztő módon elterjedve.

Cadere elmondta ezután, hogy milyen intézkedéseket tett a rend fenntartására. A belügyi államtitkár tárgyalást folytatott a bankokkal a kamatok le-szállítására vonatkozólag. Ma Bukovinában teljes a nyugalom és azokban a községekben, ahol nem voltak zavargások, a keresztény és a zsidó lakosság között a régi jó viszony uralkodik.

MÓRICZ ZSIGMOND

Légy jó mindhalálig 50.— lej

(Eddigi ár 238 — lej)

Kapható az UJ KELET könyvosztályában (Utánvét nélkül 16.— lej portó)

Internátus
Bófa-u. 34. II. 10
Ber hó 1-én.
A legkényesebb
itts. — Gondos
vek. — Zene. —
rak.
st elfogadtak nak

az akció jellemi
oz való viszonyát.
ugyanis a kor-
hogy okvetlenül
gyar kormánytól,
fifatételeket, ame-
autonóm vámta-
zágba vámmente-
i, a kereskedelmi
vámmenteseknek
ésbebe való ilyen
gyarországi fater-
lenné tenni. A ki-
ozó vállalatoknak
behozatali vám-
é a magyar par-
ban a parkettára
magasabb bevi-
m, mint Magyar-
va arról, hogy a
y frizekre, mint
n alacsonyabb a
yben levőknel.
n helyzetet a kar-
nszkői fatermelő-
ák a maguk szá-

LUVRU
Carol No. 4.
val szemben.)
bák 100 lejtől
delkezésre. Hó-
nyon olcsó ár-
kedvezményben
nek.

ELEM!
er-Haggenmacher
a-sör
ilsen
csapolás a
- kertben
uhá aruház
UJI
DEL
e Ferdinand 2/a.
BÓSA

Amikor Rotschild Edmund báró meg akarta vásárolni a zsidóság részére a Szentfalat

Cluj-Kolozsvár, július 26. (Az Uj Kelet tudósítójától). A jeruzsálemi Szent falat, amely miatt az utóbbi időben harcok éledtek fel, régebben Edmund de Rotschild báró meg akarta vásárolni. Rotschild, aki évtizedek óta meleg érdeklődést tanusít Erec Jiszrael iránt és számos kolóniát létesített a Szentföldön, már meg is szerezte a porta hozzájárulását, az úgynevezett „firmant” a Szentfal megvásárlásához.

Néhány évtizeddel ezelőtt, amikor a falat még nem nyilvánították mohamedán szentséggé és a zsidók aránylag nyugodtan végezheték imájukat, Adolf Cremieux, az „Alliance Israelite Universelle” elnöke elküldte Palesztinába az egyesület főtítkárát, dr. Albert Cohn-t abból a célból, hogy tanulmányozza az ottani zsidóság helyzetét, különösen, hogy mi történik a Szentfal körül. A Szentföld felé való utján dr. Cohn rövid ideig Konstantinápolyban tartózkodott, ahol Abdul Alaziz hosszú audiencián fogadta. A szultán, aki régi ismerőse volt a főtítkárnak és együtt jártak angol egyetemre, nagyon szívesen hozzájárult ehhez a kívánsághoz.

Albert Cohn mélyen meg volt indulva és bucsuzáskor sirt. A szultán arra kérte, hogy a palesztinai helyzet kivizsgálása után ismét jelentkezzen nála és adja elő kívánságait. Dr. Albert Cohn Jeruzsálemből a legkiegészítőbb benyomásokkal tért vissza. Különösen a Szentfal előtti jelenetek rázták meg a lelke gyökeréig. Visszajövet dr. Cohn meglátogatta ismét a szultánt és panasz kodott afőlött, hogy a török mohamedánok gyakran ok nélkül zaklatják az imába mélyült zsidókat. Engedélyt kért arra, hogy a Szentfalat és a környező telkeket megvásárolhassa.

Még ugyanazon a napon Albert Cohnnak szállójába hozták a „firmant”, amely a szultán aláírását viselte. A firmant feljogosította az Alliancet, hogy a világ zsidóságának nevében megvásárolhassa a Szentfalat. A boldog Albert Cohn doktor nyomban Párizsba utazott és azonnal érintkezésbe lépett a zsidóság illetékes köreivel: az angol és német zsidókkal. A pénzt gyorsan összeadták és már nem maradt más hátra, mint hogy Jeruzsálem pasája is hozzájáruljon ehhez az adásvételi tranzakcióhoz.

Báró Rotschild maga vállalkozott arra, hogy Palesztinába utazzon és tárgyalásokat folytasson a pasával. Vállalkozott továbbá arra, hogy nemcsak a Szentfalat vásárolja meg, hanem a környékbeli házakat is, fejedelmi áron. A pasa hajlandónak is mutatkozott a Firman alapján átengedni a zsidóknak a Szentfalat és környékét. Közbejött azonban egy súlyos akadály. Rotschild ugyanis a Szentfal megvétele után azt tervezte, hogy a környéken lévő házakat lehordatja és helyükbe kerteket fog elhelyezni. A vallásos zsidók azonban ez ellen a leghatározottabban tiltakoztak és kijelentették, hogy nem tűnhetik a Szentfalnak ilyen „megszentségteleni-

ANGLIÁBAN KÖZELEBBRŐL KISÉRLETEKET TESZNEK A HALÁLBÜNTETÉS KIKÜSZÖBÖLÉSÉRE.

London, július 26. A Daily Telegraph beavatott helyről úgy értesül, hogy Angliában közelebből kísérletek tesznek a halálbüntetés ideiglenes kiküszöbölésére, de abban az esetben, ha a gyilkosságok száma nőni fog, újra vissza fogják állítani a halálbüntetést.

A leghíresebb szakorvosok által elismert mint legbiztosabb és feltétlen legmegbízhatóbb orvos. Orvokodjél utánzatoktól

SCHÖCK
orthodox és internátus
BUDAPEST, VII., Kertész-utca 83.

A jövő tanévra kibővített arányokban nyílik meg.
Az összes elemi és középiskolák közelében. Szeretetteljes gondosság!
Megen nyelvek! Orvosi felügyelet!
Naponta ötszöri bö étkezés!
Máltányos díjak! Külön számla nincs.
Polyó tanévben felbentelők még elfogadjatnak

tését”. Küldöttség ment a pasához, a nél keresztelték a báró szándékát. A pasa ugyanis maga is vallásos mozlím volt és szívesen hallgatott a más vallásu fanatikuskok szavára. A báró látta, hogy itt nem lehet semmit sem csinálni,

Egyre aggasztóbb arányokat ölt a franciaországi általános sztrájkmozgalom

Ujabb tizezer munkás csatlakozott a sztrájkolókhoz

Páris, július 26. A sztrájkmozgalom Franciaországban erősödik. Tegnap Rouenban és Lilleben összeütközések voltak a sztrájkolók és a dolgozók között, mert a sztrájkolók a dolgozókat a munka abbahagyására akarták bírni. A rendőrség közbelépett a letartóztatásokat eszközölt.

a pénzt kolonizációs célokra adta és lemondott arról, hogy megvásárolja a Szentfalat. A Firman azonban még most is Edmund de Rotschild báró tulajdonában van.

Amatőrök

férképészeti lemezeket, papirokat, vegyszereket nagy választékban szerezhetnek be az

EMKE Drogeriában
CLUJ-PIATA UNIRII TELEFON 2-50

350.000 font költséggel kiemelték a Hindenburgot

London, július 26. 1919 június 19-én ellyesztette el a német flotta Scapa Flow-nál azokat a hajókat, amelyek át kellett volna adni Angliának. Összesen 45 hajóegység került víz alá, amelyek közül huszonkilencet már kiemelték. A megmentettek közül utolsó a sorban a Hindenburg nevű cirkáló, amelyet a Cox and Dansk-cég emelt ki hat és fél évi munka után. Összesen 350.000 tontra került a hajó kiemelése! Háromszor már majdnem sikerült a munka, de az óriási hajótestet mindig visszahúzták. Tegnapelőtt azután sikerült a Hindenburgot kiemelni. Percenként ötven tonna vizet szivattyúztak ki belőle. Mr. Cox elmesélte, hogy amikor a hajó vizvonalra ért, száz és száz sűrű röpült hirtelen vijjogva föléje és gazdag lakomát csapott a hajó fedélzetén maradt halakból. Kagylók és tengeri növények borították a cirkálót, amely tizenhét évig volt a víz alatt. Most a hajót kijavítják és átadják a személyforgalomnak. A Scapa Flow-nál elsüllyedt hajók közül a ki nem emelt 15 vagy egészen jelentéktelen, vagy pedig olyan mélységben van, hogy nem lehet elérni.

A VILÁG MINDEN RÉSZÉBŐL PARIZSBA ÖZÖNLIK AZ ARANY

Eddig úgy volt, hogy Amerika söpri össze és szívja föl a háború folytán lerongyolódott Európa aranykészleteit. Ezt a megállapítást revízió alá kell venni. A Banque de France a legjobb uton van ahhoz, hogy a Federal Reserve Board aranykészleteit tulajdonos aranyállományt halmozzon össze. Franciaország aranykészlete több mint 45 milliárd frank, a banknak bármikor aranyra váltható deviza állománya 25 milliárd frank, úgyhogy az arany és az aranydevizák együttes értéke 70 milliárd frank. Ez csakugyan nincs messze az amerikai jegybankok 75 milliárd frankot érő aranykészletétől. A valutapolitikusok előtt az egész világon rejtély, hogy mi a célja a Banque de France lázas aranygyűjtésének? Minduntalan fölvetik a kérdést, de sehol nem tudnak rá megnyugtató választ találni. A francia bankjegyek fedezete közel 100 százalékos. Ezen a ponton tehát nem találni megoldást a folytonos aranyvásárlásokra. Politikai okok? Nem lehet tudni.

BUDAPESTEN ÖNGYILKOSÁGOT KÖVETETT EL EGY NYUGALMAZOTT EZREDES. Budapestről jelentik: Pessler Raymond nyugalmazott ezredes tegnap práteruceai lakásában öngyilkossági szándékkal felvágta az ereit. Az ezredes életveszélyes állapotban szállították kórházba. Az öngyilkos ezredes állítólag azért szánta el magát a halálra, mert nagy anyagi gondjai voltak.

Csehszlovákiában erősen visszaesett a széntermelés. Prágából jelentik: A csehszlovákiai széntermelés újabban ismét visszafejlődött. Havonta átlagban a régi 1,26 millió tonna visszaesett 1,1 millió tonnára és ezzel az utolsó évek visszaesésében rekordot ért el. A barnaszén kitermelése körül még rosszabbak az állapotok.

A német hatóságok kiadják az Olmütze szökött cseh pilótahadnagy repülőgépet. Prágából jelentik: A lapok közlése szerint a német hatóságok ki fogják adni azt a repülőgépet, amelyen Sehor cseh pilótahadnagy hetekkel ezelőtt Olmützből Breslauba szökött át. A pilótahadnagyot nem fogják kiadni, mert hiteltelzőnek megkárosításán kívül a dezertálás katonai büntetést is elkövette s ez a főbüncselekménye.

BARHOL MEGJELENT KÖNYVEK MEGKAPHAT AZ UJ KELET KÖNYVOSZTALYABAN.

Hindenburg jelenlétében temették el a koblenzi szerencsétlenség áldozatait

Senkit sem terhel a felelősség a katasztrófiáért

Koblenz, július 26. Rendőrségi megállapítás szerint a tragikus szerencsétlenséget emberi előrelátással nem lehetett volna elkerülni s ezért érte senkit sem terhel a felelősség.

Az áldozatokat ma temetik. 37 holttesten kívül ujjabbakat nem sikerült találni, holott tegnap is egész napon át folytatták a buvármunkálato kat. A hatóságoknak az a meggyőző-

désük, hogy a közönség olyan eltűnési eseteket is bejelentett, amelyek a katasztrófa előtt néhány nappal történtek.

Koblenz, július 26. Hindenburg elnök, továbbá a birodalmi és porosz kormányok képviselőinek jelenlétében ma temették a szerencsétlenség koblenzi áldozatait.

Lemondásra kényszerítették a szellemi együttműködés párizsi intézetének igazgatóját, mert — lopott

Genf, július 26. A Luchaire-botrányban szenzációs fordulat történt. Luchaire tudvalevően a szellemi együttműködés párizsi intézetének igazgatója, akit a Népszövetség nevezett ki erre a magas tisztségre. A francia igazgató a múlt év decemberében a Népszövetségi Tanács ülése alkalmából egy genfi magánvillában lakott, amelynek tulajdonosa Luchaire távozása után azzal vádolta meg őt, hogy kifosztotta a villát és az összes értékes műtárgyakat elvitte. A villatulajdonos feljelentést is tett Luchaire ellen a genfi és a párizsi rendőrségen, az ügyet azonban Luchaire magas állására való tekintettel elttussolták. Most azután közismertté vált, hogy az illetékes népszövetségi körök a botrány miatt lemondásra szólították fel Luchaire-t, aki eleinte ugyan két bizalmas barátja, Painlevé és Einstein révén mindent megpróbált, hogy továbbra is megtarthassa tisztségét, két neves protektora azonban legutóbb már szintén elejtette őt. Ma este azután Luchaire-t a Népszövetség illeté-

kes bizottsága felmentette állásától, illetve tudomásul vette az intézet igazgatójának lemondását. A népszövetségi bizottság péntek esti ülésén közönytet szavaztak Luchairenek és örökös tiszteletbeli igazgatóvá választották, azonkívül felkérték, hogy az év végéig vezesse a párizsi intézet ügyeit. Luchaire-t utóda Henry Bonnet, az intézet eddigi főtítkára lett.

Meghalt Newyorkban egy milliomos csavargó. Newyorkból jelentik: A nyugatvirginiai Staunton kórházában tegnap éhezés és tüdőgyulladás következtében 56 éves korában meghalt James Eads Hov, a milliomos csavargó, aki gazdag és előkelő családból származott és az oxfordi egyetemet is elvégezte. Ellenállhatatlan ösztöne a csavargók közé hajította és a csavargók világkongresszusán többször ő töltötte be az elnöki tisztelet. Járadékát állandóan elosztotta csavargótársai között és sohasem tartott meg többet magának, mint amennyiből éppen hogy tegegethette életét.

Hihetetlenül olcsón árusítjuk

Különleges kötött áruinkat és elegáns tweed costumeinket

Tekintse meg kirakatainkat!

HERCULES

gyári lerakat

CLUJ, Calea Regele Ferdinand 13. sz.

Nyári melegben kipállás ellen csakis a HÖFER hintőpor, krém segít

Letartóztatott egyik

Ottó K

Budapest, július 26. belügyminiszteri Halasi műépítési gőspáncsárma utján tartja igazgatóság közönségszereplő hőse Ottó Károly, a közönségszereplő előadó pedig Kovácsné, leveles tanítónő. régóta várakozó nők nevezésként erre irányuló bizonyult. Végre Budapestre jött a gyűjteményi miniszter úr, aki miniszter úr Mária kinevezéséről megvalósulás elő pillanatban egy akadályba ütközött.

Kérvénye ügyvezetői előadó kinevezés előtt nyári Mária és jő a következő kijelentés.

A kinevezés nem olyan egyszerű, mint a keresztes. Amikor Surányi Mária szolt ezekre a cselekedetekre, Ottó Károly megintézte hozzá:

— Van valami új? Surányi Mária jelentette ki, hogy a kinevezés nincs, de a kinevezése érdekében

Ottó Károly ekkor kezébe vette a kezét, tekintetével azokra a kérdésekre el kell látni.

Surányi Mária megmondta, hogy miről van szó, kérdezte meg, hogy lenne az az út, amelyre kell menni.

Ottó Károly ekkor ötven pengőbe tért ki.

Surányi Mária a miniszteriumot nem jól intézte és újra felment a megkérdés a polgári ügyek felment a főnöktől, ott neki.

A főnök jegyzetéről s azonnal Károly ellen az új nyomozás, az új szét birta meg a polgári ügyészség és az ügy megbeszéltek Surányi Mária ügyben magához rendelték.

A világ fegyveres béke ellen

Párizs, július 26. frontarcosok nem szegénység kongresszusát két bizottsági ülést tartottak. Cass Grossmann német képviselő, mint béke nemzetközi talmulog felszólító szög volt frontarcosok szálljanak szembe mely nyíltan, vagy szerez helyreállított nyugdíjbiztonságot fel, amelyben az ország, akik a háború sebesülésekben kárt szenvedtek városi tanács a kongresszus részé-

Ujabb panama-botrány Magyarországon

Letartóztatták a magyar kultuszminisztérium egyik főtisztviselőjét, megvesztegetés miatt

Ottó Károly ötezer pengő ellenében akart tanítónővé kinevezni egy vidéki asszonyt

Budapest, július 26. Vay Kázmér belügyminiszteri osztálytanácsos és Halasi műépítész háromszázezer pengős panamája után most egy új panama tartja izgalomban a magyar főváros közönségét. Az újabb panama szereplő hősé Ottó Károly iskolaigazgató, a közoktatásügyi minisztérium személyzeti előadója, szenvedő hősé pedig Kovácsné, Surányi Mária okleveles tanítónő. Surányi Mária már régóta várakozott arra, hogy tanítónőnek nevezzék ki, azonban minden erre irányuló kísérlete hiábavalónak bizonyult. Végre is elhatározta, hogy Budapestre jön és itt a közoktatásügyi minisztériumban próbálja kieroszakolni kinevezését. Legutóbb Surányi Mária kinevezése már csaknem a megvalósulás előtt állott, de az utolsó pillanatban egy különös és jellemző akadályba ütközött.

Kérvénye ugyanis Ottó Károly személyzeti előadó kezébe került, aki a kinevezés előtt magához hívatta Surányi Mária és jól bezárt ajtó mögött a következő kijelentést tette előtte:

— A kinevezés nem megy simán. Nem olyan egyszerű dolog az. Sok kézen megy keresztül a maga sorsa.

Amikor Surányi Mária nem válaszolt ezekre a céltalan kijelentésekre, Ottó Károly még a következő kérdést intézte hozzá:

— Van valami összekötése? Surányi Mária lehorgasztott fővel jelentette ki, hogy semmiféle összekötése nincs, de mindent elkövetne kinevezése érdekében.

Ottó Károly erre felajánlotta neki, hogy kezébe veszi a sorsát, azonban tekintettel azokra, akiknél a kinevezés érdekében el kell járni, nagyobb áldozatra kell elszánnia magát.

Surányi Mária most már megértette, hogy miről van szó és visszafojtottan kérdezte meg, hogy milyen nagyságu lenne az az áldozat, melyet hoznia kell.

Ottó Károly erre kijelentette, hogy ötezer pengőbe kerül kinevezésének kijárása.

Surányi Mária szédülten hagyta el a minisztériumot és úgy érezte, hogy nem jól intézte el ügyét. Visszafordult és újra felment a minisztériumba. Ott megkérdezte a portástól, hogy kicsoda Ottó Károly igazgató főnöke. Azután felment a főnökhöz és mindent elmondott neki.

A főnök jegyzőkönyvet vett föl az esetről s azonnal feljelentést tett Ottó Károly ellen az ügyészségen. Megindult a nyomozás, az ügyészség egyik ügyészét bízta meg a panama kivizsgálásával.

Az ügyész és az egyik berendelt detektív megbeszéltek a haditervet. Behívták Surányi Mária és utasították, hogy vegyen magához ötezer pengőt, Ottó Károlyt pedig rendelje fel szállodai szobá-

jába és az előre megjelölt bankjegyeket adja át neki. Az igazgató belement a dologba és esütörtök délután félőtkor megjelent a London-szállodában. Ugyaneb-

ben az időpontban London-szálloda előcsarnokában várakozott az ügyész és a detektív is. A 25-ös szobában pedig Kovács Mihályné, Surányi Mária izga-

Mecáfolják a Banca Timiseana volt vezérének letartóztatását

Bucuresti—Bukarest, július 26. Az a hír, amely szerint Pantelimon Sitescut, a Banca Timisana volt vezérigazgatóját Bukarestben letartóztatták, nem

nyert megerősítést. A hírt a bukaresti Lupta közölte, a lap azonban mai számában mecáfolja ezt a hírt. Az igazság az, hogy Sitescut az Opera és Ar-

tottan gyűrögette az öt darab ezresbankot, melyet az ügyész és a detektív jelöltek meg. Végül is a megjelent Ottó Károlynak átadta a bankjegyeket, aki megindult az emeletről az előcsarnok irányában. Amikor leért a lépcsőházba, egy sovány, jólöltözött fiatalemberbe ütközött, aki kijelentette előtte, hogy detektív és követnie kell őt az ügyészségre. Délután öt órakor már az ügyész irásztala előtt állt Ottó Károly. Minthogy tettenérés történt, az igazgatót azonnal letartóztatták és megindult a nyomozás, hogy megállapítsa, vajjon az igazgatónak első esete volt-e a leleplezett megvesztegetési kísérlet. Ottó Károly, annak ellenére, hogy tettenérték, állhatatosan tagadja a megvesztegetés vádját.

senovici ellen kiadott röpiratával kapcsolatosan kihallgatták, anélkül azonban, hogy letartóztatták volna.

Egy temesvári detektív súlyosan inzultált egy újságíró, aki leleplező cikket közölt lapjában

A temesvári újságírószervezet a tartományi igazgatónál tiltakozott az inzultus ellen

Timisoara—Temesvár, július 26. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Ma délelőtt tíz órakor a Lloyd kávéházban felháborító incidens játszódott le. A kávéházban tartózkodott ebben az időben Farkas Sándor, egyik erdélyi lap temesvári tudósítója, aki egy másik újságírókollegájával beszélgetett. Egy adott pillanatban belépett a terembe Savu György detektív, aki botjával hatalmas ütést mért a gyanútlan újságíróra. Farkas Sándor szerencséje volt, hogy abban a

pillanatban fordította el a fejét és így az ütés inkább a nyakát érte. Mielőtt még az újságíró védekezésre is gondolhatott volna, a detektív újabb ütésekért mért rá, majd kirohant a kávéházból. A támadás hatalmas konsternációt keltett a kávéházban. A jelenlévők közül néhányan a detektív után vetették magukat, ennek azonban sikerült egy utat venni és eltilni. A brutális inzultus oka az volt, hogy Farkas néhány nappal ezelőtt cikket írt a detektívről és

leleplezte annak különböző üzelmeit. A kisebbségi újságírószervezet temesvári csoportjának egy delegációja kereste fel Bocu Sever tartományi igazgatót, aki előtt felháborodva tiltakoztak az újságírók és ezen keresztül a véleménynyilvánítási szabadságot ért merénylet ellen.

A tartományi igazgató rendeletére az ügy aktáit azonnal áttették az ügyészségre. Savu eltűnt Temesvárról.

A török miniszterelnök és a külügyminiszter hivatalos látogatása Athénban

Athén, július 26. A görög külügyminisztériumban szerdán délelőtt cseréltek ki annak a görög-török megegyezésnek a ratifikáló okmányait, amelyet nemrégiben kötöttek meg Angorában a kieserült lakosság vagyonszerzésének rendezése ügyében. A ratifikált okmányok kieserülésének keretében Mihalakopulosz görög külügyminiszter nagy beszédet mondott és többek között kijelentette, hogy a kieserülési aktus rendkívül fontos esemény a két nemzet

történetében. A külügyminiszter elmondotta még, hogy amikor aláírták ezeket a nagyjelentőségű megegyezéseket, akkor már tárgyaltak azokról a kérdésekről, amelyek a két állam között már évek óta fennálltak. Kétségtelen tény volt, hogy a két nemzet között olyan összhang jön létre, amely csak hozzá fog járulni a béke megszilárdításához a Földközi tenger keleti részén, a közel Keleten és egész Európában.

A török követ hasonló szellemben válaszolt Mihalakopulosz külügyminiszter beszédére.

Ujabb athéni jelentés szerint Izmet pasa török miniszterelnök és Tevfik Ruzsdi bej török külügyminiszter a közel jövőben Athénbe érkeznek, hogy hivatalos látogatást tegyenek Görögországban. Izmet pasa és Tevfik Ruzsdi bej Venizelosz görög külügyminiszterrel fognak beható tanácskozásokat folytatni.

Felvágta az ereit és elvérzett Jámbor István kolozsvári tánctanár

Az öngyilkos fiatal tánctanárt apja saját vérével akarta megváltani, de mire a vérátömlesztést megkezdhették volna a szerencsétlen fiatalember kiszenvedett

Cluj—Kolozsvár, július 26. Már-már úgy látszott, hogy Kolozsváron végre talán teljesen elmúlt az öngyilkossági járvány. Az utóbbi napokban ugyanis egyetlen egy öngyilkosság sem történt Kolozsváron. A ma délelőtt azonban egy újabb öngyilkosságot termelt ki, melynek halálos áldozata Jámbor István közismert és közkedvelt fiatal kolozsvári tánctanár.

A városzerte nagy megdöbbenést keltő öngyilkosságról alábbi tudósításunk számol be:

A fiatal tánctanár délelőtt 11 órakor megjelent az Erzsébet fürdőben. Telt az idő, lassan elmúlt az a hatvan perc, amit a fürdő az egyes vendégeknek egy alkalmi fürdésre engedélyez. Kezdett gyanus lenni a dolog. A fürdőkezelő, hogy figyelmeztesse vendégét a hatvan perc elmúlásáról, a kabin felé ment. Az ajtóhoz érve, nehéz hörgéseket hallott. Ijedten futott vissza és segítségül hívott két fürdőszolgát, akiknek segítségével feltörték a becsukott ajtót és behatoltak a kabinba. A fiatal tánctanár a kádban ült és nyakig el-

lepte a véres viz. A fürdőkezelő a két szolgálja segítségével kivette a vizből. Ekkor látták, hogy Jámbor István a felső karjai vannak átvágvá borotvával és abból szivárog a vér. Ertesítették a mentőket, akik az eszméletlen embert azonnal beszállították a sebészeti klinikára.

A sebészeti klinika professorai tüzetesen megvizsgálták a fiatal tánctanárt. Megállapították, hogy először a csuklóján akarta átvágni az ereket, ez azonban valószínűleg nem sikerült neki. Ezért kifeszítette felső karján az izmokat és azokba vágott bele borotvával. Olyan sok vért vesztett, hogy az orvosok csupán egy sikeres vérátömlesztésben bíztak. Jámbor Mihály, a tánctanár édesapja, aki az öngyilkosság hírére azonnal a klinikára sietett, vállalkozott, hogy vérével megváltja fia életét. A professorok ekkor vérvizsgálatot tartottak, hogy összeegyezzék-e a két vér, megfelelő lenne-e az apa vérenek az átömlesztése a fiu testébe. Teljesen elkészültek már a vérátömlesztés műveletére, midőn azonban hozzá akartak

kezdeni a vérátömlesztéshez, az addig is eszméletlen fiatal tánctanár — kiszenvedett.

Az öngyilkosság híre futótüzként terjedt el a városban és osztatlan részvételt keltett. A Jámbor-család, apa, fiu, egyaránt igen szimpatikus emberek, akik Kolozsváron egész generációkat tanítottak táncolni. De ugyancsak kivették a részüket a jótékonykodásokból is. Valahányszor elesett, szegény, emberek felségélyezéséről volt szó, rögtön megjelent az apa s a fiu és kisebb-nagyobb összegekkel járultak hozzá a jótékony akciókhoz.

A rendőrség bevezette a vizsgálatot annak megállapítására, hogy miért dobtá el magától Jámbor István az életet. Különösen rejtélyessé teszi az öngyilkosságot, hogy Jámbor István ismerősei és hozzátartozói a legutóbbi órákig is jókedélyű és megelégedett embernek ismerték, akinek semminemű anyagi bajai nem voltak.

Hirdessen az Uj Keletben

szereket nagy vá-
be az
riaban
TELEFON 2-50

költséggel
Hindenburgot

19 június 19-én ön
lotta Scapa Flow-
amelyeket át kel-
ának. Összesen 45
alá, amelyek kö-
ar kiemelték. A
utolsó a sorban a
rkáló, amelyet a
melt ki hat és fél
sen 350.000 tonna
! Háromszor már
unka, de az óriási
zuhant. Tegnap
Hindenburgot ki-
tven tonna vizet
e. Mr. Cox elme-
hajó vizvonala
y röpiült hirtelen
dag lakomát esa-
maradt halakból
vények borították
négy évig volt a
kijavítják és át-
omnak. A Scapa
jók közül a ki-
észen jelentékte-
mélységben van.

N RÉSZE BÖL
IK AZ ARANY

y Amerika söpri
háboru folytán
pa aranykészlet-
ítást revízió alá
de France a leg-
hogy a Federal
nykészleteit tul-
nyant halmozson
g aranykészlete
frank, a bank-
váltható deviza
frank, úgyhogy
devizák együttes
frank. Ez csak
z amerikai jegy-
ankot érő arany-
politikusok előtt
ítély, hogy mi a
nce lázas arany-
ntalan fölvetik e
tudnak rá meg-
álni. A francia
őzel 100 százalé-
hát nem találni
aranyvásárlá-
k? Nem lehet

ÖNGYILKOS-
EL EGY NYU
DES. Budapest
aymond nyugal-
práteruccai la-
szándékkal fel-
redest életveszé-
ották kórházba.
állítólag azért
álra, mert nagy

sen visszaesett
ból jelentik: A
elés újabb is-
avonta átlagban
visszaesett 1.11
az utolsó évek
ért el. A bar-
til még rosszab-

ok kiadják az
pilóthadnagy
elentik: A lapok
t hatóságok ki-
ógépet, amelyen
gy hetekkel ez-
uba szókótt át.
a fogják kiadni
arositásán kívül
intettét is elkö-
kménye.

NT KÖNYVET
UJ KELET
N.

n segít

A világ frontharcosai a béke ellenségei ellen

Párizs, július 26. A hadirokkantak és frontharcosok nemzetközi munkaközöségének kongresszusa pénteken délután két bizottsági ülést tartott. A béke-bizottságban Cassin (Franciaország) és Grossmann német birodalmi gyűlési képviselő, mint előadók beszámoltak a béke nemzetközi szervezéséről. Egyértelműleg felszólították valamennyi országot volt frontharcosait, hogy erélyesen szálljanak szembe azzal a sajtóval, amely nyíltan, vagy titokban a béke mód szeres helyreállítását ellen szegül. A nyugdíjbizottságban jelentést olvastak fel, amelyben azok kártalanításáról van szó, akik a háborus idők alatt szenvedett sebesülések folytán testi épségükben kárt szenvedtek. Délután a párizsi városi tanács a városházán fogadta a kongresszus résztvevőit.

HIREK

As Uj Kelet az egyetemes erdélyi és bánági zsidóság napilapja.
Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő.
Felelős szerkesztő: Jámor Ferenc.
Bukaresti szerkesztőség:
Hátszegi Ernő Hotel Imperial
Cikkeink utánnomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg.

— **Meleg idő várható.** Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint az időjárásban javulás várható. A hőmérséklet ma délben Budapestén 21° Celsius.

— **DAVOSBAN ÉS ST. MORITZBAN HAVAZIK.** Innsbruckból jelentik: A svájci Davosban és St. Moritzban nagy hóesések vannak. St. Moritzban a hőmérséklet —7 fok Celsiusra szállott alá. A Bernina Alpokban több helyütt 30 cm. friss hó van. Havazásban jelentenek Münchenből a bajor alpokhoz tartozó Zugspitze környékéről is.

— **Letartóztatták Woldemarost.** Londonból jelentik: Az Evening Standard tudósítójának jelentése szerint Woldemarost letartóztatták és a német határ közelében tartják fogságban.

— **Orvosi hír.** Dr. Traub Vilmos, Berlin város tudóstanatóriumának v. osztályvezető orvosa, a párizsi Vaquéz szív-klinika v. asszisztense, rendel tudó- és szívbetegnek Strada Memorandumai (v. Unio ueca) 6. alatt. Röntgen. Elektrocardiograph.

— **Furfangos trükkkel csalt ki egy állnspektor három ezer lejt a Széchenyi téri benzinkut kezelőjétől.** Ma reggel a Széchenyi téri benzinkut kezelőjénél megjelent egy rendkívül jólöltözött uriember, aki a kutkezelőnek kijelentette, hogy ő a bucaresti benzinközpont képviselője és most inkasszói minőségben jött Kolozsvárra. Kérte a kutkezelőt, hogy egyelőre, mivel kolozsvári útjára, illetve itt tartózkodására erre okvetlenül szüksége van, adjon át neki három ezer lejt. A kutkezelő hitt az előkelő fellépésű embernek, átadta a pénzt. A „képviselő” ennek ellenében nála hagyta két rendkívül értékesnek mondott csomagját és kijelentette, hogy délből vissza fog térni. A dél elmult és a jófellépésű uriember nem tért vissza. A kutkezelő gyanút fogott. Felbontotta a csomagokat, amelyekből, nagy meglepetésére, semminemű értékes tárgy nem került ki, mindössze az egyikből egy kilogramm paszuly, a másikkól pedig egy kilogramm só. Az ügyes szélhámos kérekerítésére a rendőrség megtette az intézkedéseket.

— **Emésztési gyengeség, vérszegénység, lesóványodás, sápadtság, mirigybetegségek, bőrküritések, kelések, furunkulások** esetében a természetes „**Ferenc József**” keserűviz szabályozza a belek annyira fontos működését. Az orvosi tudomány számos vezérférfia meggyőződött arról, hogy a valódi **Ferenc József** víz hatása mindig kitűnően beválk. A **Ferenc József** keserűviz kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

— **Az Indus áradása egyre nagyobb arányokat ölt.** Londonból jelentik: Az indiai Karakhiből jelentik, hogy az Indus áradása egyre nagyobb méreteket ölt. A folyó Haidarabadtól délre Shikarpur és Gharsana városoknál gátakat szakított át és elöntötte a gabona-, gyapot- és cukornádültvényeket. A külvárosokban másfél méter magasan áll a víz. Karakhiban az állandó felhőszakadás nyomán szintén árvíz lépett fel, úgy hogy az uccákon minden forgalom megakadt. Helyenként az áradat egy méter magas és butorokat, valamint gépkocsikat ragad magával.

— **Meghalt az apahidai rejtélyes mérénylet áldozata.** Tegnap számunkban részletesen beszámoltunk arról az Apahidán történt gyilkosságról, amelynek áldozatát, Gorgan Petru kolozsvári mézáróst halálos sebekkel szállították be a kolozsvári sebészeti klinikára. Mint tegnap számunkban is lejeztük, a fiatal mézárós állapota rendkívül aggasztó volt. A professzorok megpróbálták eszméletre téríteni, azonban ez nem sikerült. A szerencsétlen fiatalember éjjeli egy óraker, anélkül, hogy eszméletre tért volna, kiszervegett. A rendőrség folytatja a nyomozást abban az irányban, ki lehetett az a rejtélyes illető, illetve illetők, akik az éjjeli sötétben a házba igyekvő újdonsült vőlegényre lőttek. Mindezt ideig azonban a hatósági nyomozásnak semmi eredménye nincsen.

Epítsük fel a leégett zsidó Borsát

Minden zsidó tegye szívére a kezét és igyekezzék, hogy felépíthessük Borsát még a tél előtt. Téli ideje Borsán sokkal dermesztőbb, mint másutt az országban. Irto hidegek vannak és a tél nyolc hónapig is tart. Mindenki tartsa kötelességének a zsidó Borsát a romokból feltámasztani, nehogy az ősz beálltával a szerencsétlen leégett kénytelenek legyenek koldusbotot venni a kezükbe és asszonnyal, gyermekkel végigkoldulni az országot. Ezt a csapást el kell hártani fejünk felől.

Mai kimutatásunkat itt adjuk:

Csernovici hitközség	68.562 lej
Aradi izr. hitközség	20.000 „
Temesvár-Gyár. hitk.	18.700 „
Albajuliai hitközség	40.400 „
Câmpulungi hitk.	18.000 „
Dr. Fehér Ferenc gyűjtése	
Carei-Mare	42.000 „
WIZO Cluj	5.000 „
Aradi Faipari Vállalat	5.000 „
Ing. B. Neumann Mărăsesti	2.000 „
Fratii Salomon Câmpulung	2.000 „
Reichenstein Lázár Bura-Somes	1.037 „
Kuliner Mór Pecica	1.000 „
Strasser Károly Pecica	500 „
Herzlinger Gyula Blaj	500 „
Springer Gyula Brassó	500 „
Spéter Gábor Zilah	500 „
Schanger Samu Arad	200 „
Radó N. Cluj	100 „

— **LE AKARJAK KÖTNI A VÁN DORLÓ DRÓTOSTOTOKAT.** Prágából jelentik: A kóborló drótosztók lekötésére a közmunkaügyi minisztérium közmunkákat akar megkezdetni azokban a felvidéki centrumokban, a honnan a legtöbb tót munkavállaló utra indul.

— **Ujabb kommunista agitátorok után kutat a budapesti rendőrség.** Budapestről jelentik: A rendőrség politikai osztálya nyomozást indított ujabb kommunista agitátorok leleplezésére. Ma reggel ugyanis a munkásnegyedekben a házak falain izgató tartalmú rópecdulákat találtak, amelyek többek között az augusztus elsejei vörös napra tartalmaztak instrukciókat. A szervezők — **MEGEGYEZÉS KÉSZÜL A ROMÁN-ANGOL KERESKEDELMI SZERZŐDÉS ÜGYÉBEN.** Londonból jelentik: Tegnap megegyezés jött létre a román-angol kereskedelmi szerződés feltételei tekintetében.

— **Októberben tárgyalja a bécsi bíróság a lajni gyilk. ság bünperét.** Bécsből jelentik: A lajni vadaskertben történt gyilkosság főtárgyalását a bécsi esküdtszék október hetedikén tárgyalja. A tett elkövetésével Gustav Bauer bécsi kereskedőt gyanúsítják, aki hónapok óta vizsgálati fogságban van.

— **Próbaútra indult az R. 100 angol óriáshajó.** Londonból jelentik: Az R. 100 léghajót ma kivontatták a hangárból és odaerősítették a cardingtoni kikötő horgonyzóárbcához. A léghajó ma éjszaka Anglia nyugati része feletti próbaútra indult és kedvező időben a jövő héten startol Kanadába.

— **A GYERMEKPARALIZIS ÁTTERJEDT A SAAR-VIDEKRE.** Párizsból jelentik: A Matin strassburgi jelentése közli, hogy a gyermekparalízis átterjedt a Saar-vidékre is, ahol két községben nagyszámu megbetegedés történt.

Temesvárról:

Klein Jenő fakeres.	500 „
Kutrer Félix és István	300 „
Schwartz József	500 „
Kemény Béla	500 „
Eisler Testvérek	500 „
S. E. & S.	500 „
Klein Testvérek	500 „
Baruch Salamon	500 „
Franz Sinberger	500 „
Jakob Deutsch	500 „
Reich és Fuhrmann	500 „
Fratii Geró	500 „
Hammer és Ney	500 „
Dr. Linder János	500 „
Keeskeméti Sándor	300 „
Csányi Jenő	300 „
Fillencz	300 „
Dr. Csendes Ferenc	200 „
Maitinszky Manó	200 „
Biró Dezső	200 „
Lorenz Pál	200 „
Gömöri János	200 „
Weisz és Grosz	200 „
Spitzer Salamon & Fő	200 „
Pollák Márton	200 „
Fischhof Richárd	100 „
Goldstein Adolf	100 „
Márton Béla	200 „
Karezag	100 „
Eisler és Grieshaber	500 „
Többen	660 „

Összesen: 236.759 lej

Eddig kimutatva: 222.261 „

Összesen: 458.010 „

— **A TORREADOR SZOMORU VÉGE.** Párizsból jelentik: A Havas távirati iroda toledói tudósítójának jelentése szerint Escalonában a bika-vidalon a bika halálra öklelte Pedro Montez híres torreadort. Bátyja három évvel ezelőtt Madridban került hasonló sorsra.

— **LEÜTÖTTE A LÁNYT, MERT NEM VISZONOZTA SZERELMÉT.** Szegebről jelentik: Postföldvári 17 éves béréslegény dorongutésekkal leütötte a 18 éves Pikádi Etelt, mert a lány nem viszonozta szerelmét. Tettétől megrémülve felszaladt a padlásra és felakasztotta magát. A fiu meghalt, a lány haldoklik.

— **HENNY PORTEN A SZINPADON IS FELLÉP.** Bécsből jelentik: Henny Porten Bécsbe érkezett. Valószínű, hogy el fogja fogadni a Neues Wiener Schauspiel ajánlatát. A filmszínész kijelentette, hogy boldog, hogy Bécs lesz az első város, melyben szinpadon fellép.

— **A GABONAPIAC HELYZETE.** Bukarestből jelentik: A hét elején a gabonapiacokon alig történtek változások. Broomhall angol statisztikus kiszámította, hogy az 1930-i világáratásnak 20 millió kvarterrel nagyobbak kellene lennie, mint az elmúlt évben. Ezzel szemben az effektív készletek 14 millió kvarterrel csökkentek. A készletek és csökkenését az argentinai hozam redukcioja okozza. Az Egyesült Államokban még mindig folyik a harc a kormány és a gabonatermelők támogatását célzó akciója ellen. Sem a kanadai, sem az Egyesült Államok terméséről eddig nem érkeztek hírek. Az ausztráliai és argentinai viszonyokról sem lehet végérvényes ítélet alkotni, minthogy a jelentések még nem futottak be. Az európai piac változatlan.

CARMOL

A világhírű német sósborsos.
Önök a legjobb házszerese lesz.

CARMOL a leghatásosabb szer **MEGHÜLÉS, SPANYOLNÁTHA, RHEUMA** és más ideggyógyászati ellen

CARMOL-t a való bedörzsölés, megdörzi a tagokat és idegeket és ezért **úszásnál, kirándulásnál, sportolásnál nélkülözhetetlen.**
Sebeknél és égéseknél, cisó segítség.

CARMOL

A legjobb fertőtlenítő szer.

Az elfáradt fizikai és szellemi munkás **eszméjét csak Carmol-t használ, mert az mindig bevált.**

Mindenütt kapható.

— **ELSÜLT A FEGYVER A VÉVŐ KEZÉBEN.** Berlinből jelentik: A Jägerstrasse egyik fegyverkereskedésében Heringen exotikus utazó kezében elsült a fegyver és a golyó Krause nevű elárúsított halálra sebezte. Heringent egyelőre őrizetbe vették. A rendőrség abban az irányban nyomoz, hogy tényleg nem volt-e a lövésben szándékosság.

— **HADVISELTEK ÉS ROKKAN TAK NEMZETKÖZI KONGRESSZUSUSA.** Párizsból jelentik: Ma nyílt meg a hadviseltek és rokkantak nemzetközi nagygyűlése, amelyen az általános leszerelést, mint a világéke legfőbb biztosítékát sürgeti.

— **JUGOSZLAVIÁBAN 40 SZAZALÉKKAL KEVESEBB A TERMÉS AZ IDÉN, MINT TAVALY.** Belgrádból jelentik: Jugoszláviában az évi termés 15–20 százalékkal lesz kevesebb, mint az elmúlt évben. Egyes vidékeken a termés mennyiség még 40 százalékkal is kevesebb, mint tavaly.

— **Tizenháromezer nyomdászt zártak ki a bécsi nyomdaipari munkaadók.** Bécsből jelentik: A nyomdaipari munka adók tegnap esti értekezletükön vita nélkül elfogadták a munkások kizárását. A kizárás nem vonatkozik az újságiparban alkalmazott munkásokra. A határozat 13 ezer munkavállaló közül több mint tizezret érint. Nem tartják kizártnak, hogy nyolc napon belül a kizárás az újságüzemek munkásaira is ki fog terjedni.

— **A felrobbant világító pisztoly áldozata.** Bécsből jelentik: Lausanneban ma reggel Fluck kapitány a repülőter parancsnoka világító pisztollyal jeleket adott le a ködben a repülőteret nem találó európai körrepülés pilótái részére. Egyik lövésnél a pisztoly felrobbant és egy darabja fejen talált a repülőter parancsnokát. Esméletlen állapotban kórházba szállították, ahol meghalt.

— **KIRABOLTAK LONDONBAN EGY POSTAAUTÓT.** Londonból jelentik: A Hyde parktól északra nyugatra eső városrészben ma egy postautót elraboltak és kifosztottak. A gépkocsit később egyik déli kerületben megtalálták. Egy értékes postaszák és ezer font értékű ékszert tartalmazott postai küldemény természetesen hiányzottak belsejéből.

— **A SZLOVÁK IPART MELLŐZIK AZ ÁLLAMI RENDELESEK NÉL.** Prágából jelentik: A Szlovák felpanaszolja, hogy a felvidéki ipart az állami rendelkezésnek állandóan mellőzik és az 5–6 milliárdos évi állami megrendelésekből a felvidéki ipar alig kap valamit. Ez óriási veszteséget jelent a válsággal küzdő felvidéki iparnak.

— **Ismeretlen járvány Törökország nyugati részén.** Angorából jelentik: Törökország nyugati partvidékén eddig ismeretlen járvány ütötte fel a fejét. A járványban eddig több mint tizenötezen betegedtek meg. A vidékre több segélyautót küldtek orvosokkal és betegápolókkal.

— **Az arany és az árnívó.** Londonból jelentik: Sir Henry Strakosch, az ismeretlen angol nemzetgazdász a napokban érdekes tanulmányt tett közzé az arany értékének megváltozásáról. Strakosch mindenekelőtt megállapítja, hogy az utolsó évek árcsökkenését (a nagykereskedelmi indexe 1926 januárjától 1930 május végéig 153-ról 115.8 százalékkal esett) nem az úgynevezett „tulprodukcio” idézte elő, minthogy a világprodukcio egyik évről a másikra mindössze 3 százalékkal emelkedett. Az áruk esetét inkább a pénzben kell keresni és tekintetbe kell venni, hogy az arany vásárlóereje akkor erősödik, ha az aranyprodukcio nem tart lépést a produktív javak, vagyis áruk gyarapodásával. Az utóbbi években hiány mutatkozott aranyban, azonfelül az arany elosztása is hibás volt, aminek következtében az arany értéke 32 százalékkal emelkedett, vagyis az áruk az aranystandarddal szemben visszaestek. A tanulmány rendkívül értékes statisztikát közöl a nagykereskedelemben történt árhullámszóról, az egyes jelzőlogbankok aranykészleteiről. Érdekes adat többek között, hogy Franciaország aranykészletét 1925 végétől 1929 végéig 172 millió font sterlinggel emelte föl, vagy 164-ről 336 millióra. Közben is újabb aranyszállítmányok érkeztek a Banca de France-hoz. Ezidőszent Francaország a világ legnagyobb aranyfőkvótája fölött rendelkezik.

Utasson mind utána

Étközésük igyunk

Kevesebbet

Vámunió szláv-rom

A jugoszláv a román megszerve

Belgrád, július 22. külgazdasági miniszter C. karesti román körandumot juttatott hoz. A memora hangsúlyozza a k. gazdasági organizáció önösen foglalkozni a gazdasági krízistünet egész Európában az agrárállamok tereték. Az akut k. tengerentúli agrár verseny nem lehet, valamint van lekiüzdeni. Annál legtöbb kedvezme desek érvénye kit lamokra is, pedig senye ellen van sz kedésre.

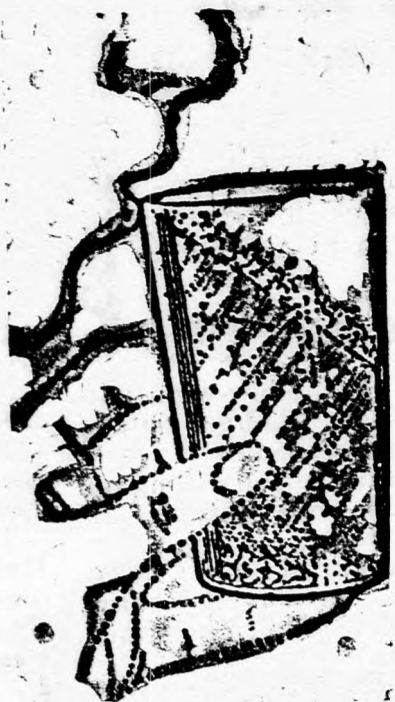
Egyik leghatásosabb, ha a mezőgazdasági állapodásnak megfelelően a mezőgazdasági helyzetű sősorban hivato deményező lépés gazdasági front tony, hogy Csel tés ipari állam, tantnak, csak n zés folyamatát. egyébként nyit állam számára. megegyezés lét súlyos nehézség részt azonban n arra, hogy ez kielégítő megol

Vasárnap, 1930 július 27.

A tulságos izzadás

árt az emberi szervezetnek

Az izzadás hozzájárul a szervezet mérgező anyagainak kiűszöböléséhez, de szükséges hogy a vesék kifogástalanul működjenek

Ha ivóvizét ásványossá teszi, ezzel helyreállítja a veséknek rendes működését. Elég, ha minden pohár vízbe néhány URODONAL szemet tesz be. (Egy üveg URODONAL körülbelül 40 liter, elég 150 pohárnak.)
Egy liter URODONALLAL ásványossá tett víz csak 3 lejbe kerül. Ez a legjobb, legolcsóbb, leghatásosabb és legkellemesebb ital nyáron.

CHATELAIN gyártású
a párisi kórházak szállítói
14 nagy kifűntetés
2 ós, Rue de Valenciennes Paris

Utazáson vissza minden utánzatot

Étközéskor igyunk

URODONAL

által ásványossá tett vizet.

Kevesebbet izzadunk, izzadságunk vesén és nem bőrön át történik, mert a vesék a mérgező anyagok normális kivetető utja.

Kapható minden gyógyszerárban és drogériában

KÖZGAZDASÁG

Vámunió jellegűnek kell lenni a jugoszláv-román gazdasági megegyezésnek

A jugoszláv külügyminiszter memorandumban hívta fel a román kormány figyelmét a közös európai agrárfront megszervezésének részletes kidolgozására. — Az ipari államokkal is egyezséget kell kötni

Belgrád, július 26. Marinkovics Voja külügyminiszter Csolakantics Bosko búcsúestén román követ útján egy memorandumot juttatott a román kormányhoz. A memorandum mindenekelőtt hangsúlyozza a kisanant államok gazdasági organizációjának szükségét és különösen foglalkozik azokkal a mezőgazdasági krízistünetekkel, amelyek már egész Európában felléptek, de különösen az agrárállamokban öltöttek nagy méreteket. Az akut krízist csak kimélyíti a tengerentúli agrárállamok egyre veszélyesebbé váló konkurenciája és ezt a versenyt nem lehet lokális intézkedésekkel, valamint vámvédelmi rendeletekkel leküzdödni. Annál kevésbé lehet, mert a legtöbb kedvezményen alapuló intézkedések érvénye kiterjed a tengerentúli államokra is, pedig éppen ezeknek a versenyre ellen van szükség a közös szervezkedésre.

Egyik leghatásosabb módszer az lenne, ha a mezőgazdasági államok közvetlenül állapodnának meg az ipari államokkal kölcsönös koncessziók alapján. ehhez azonban szükség van arra, hogy az agrárállamok ne egyenként lépjenek fel, hanem közös gazdasági fronton. Ezt a csoportosulást nem szabad gazdasági blokknak tekinteni, mely esetleg az ipari államok ellen irányul, itt nem harcolunk, hanem a gazdaságilag egymásrautalt államok közös megegyezéséről. Ez a gazdasági csoportosulás nem irányulna azok ellen az agrárállamok ellen sem, amelyek esetleg nem vennék részt a tömörülésben.

A memorandum a továbbiakban kifejti, hogy Románia és Jugoszlávia gazdasági helyzetük sajátosságai folytán a felsősorban hivatottak arra, hogy a közösen megvalósuló lépéseket megtegyék a közös gazdasági front megteremtésére. Az a tény, hogy Csehszlovákia, amely jelentős ipari állam, szintén tagja a kisanantnak, csak megkönnyíti a megegyezés folyamatát. A közös gazdasági front egyébként nyitva állna minden agrárállam számára. Kétségtelen, hogy a megegyezés létrehozásáig még sok és súlyos nehézséget kell leküzdödni, másrészt azonban mulhatatlan szükség van arra, hogy ez a sorsdöntő probléma kielégítő megoldást nyerjen. Eltérően a

többi nyit kérdésektől, itt nem lehet a régi nyomon keresni a megoldást, minden tekintetben teljesen újat és eredetit kell adni, mert a helyzet, amelyben

A kolozsvári Iparkamara 15 millió lejes építkezéssel akar a munkanélküliségen segíteni

A Locuinta Eftina szövetkezet 15 millió lejes kölcsönt ajánlott fel az új kamarai székház felépítésére. — A nagyszabású építkezést még ez év őszén megkezdik

Cluj-Kolozsvár, július 26. A nehéz gazdasági helyzet, melynek főoka a mezőgazdasági válság, Kolozsváron is katasztrofális módon érezteti hatását. A kereskedelem és ipar a legnagyobb nehézségekkel küzd, a fogyasztás krízise a kereskedelmi és ipari vállalatok leépítését vonta maga után, ez meg munkásebocsátásokat idézett elő. A kézműipar munka hiányában majdnem teljesen szűntel, mert Kolozsváron ez évben olyan kevés építkezés volt, amelyre Kolozsvár város történetében még soha nem volt példa.

Az iparkamara kötelessége elsősorban — ha már az állam a katasztrofális helyzetben nem segít — hogy segítségére siessen a több ezer számra rugó kolozsvári munkanélkülieknek. Főleg ez indította a kolozsvári kamarát arra, hogy a jelenlegi székház helyett, amely már különben is szűk, új székházat építsen. E cél érdekében tárgyalásokba kezdett az erdélyi tartományi igazgatósággal a kamarai jelenlegi palotájának eladására és ugyanakkor a város központi helyén a kamarai új épületének elhelyezésére alkalmas hely után nézett. Minthogy annak a helynek, ahol az új székházat fel akarják építeni, központi fekvésűnek és jóforgalmúnak kell lennie, a kamarai érintkezésbe lépett a Bocskay tér egyik sarkán lévő loán alkalmas a kamarai székház felépítésének céljaira, mert pár lépésre van a pénzügyigazgatóság, igazságügyi

palota, Opera, CFR igazgatósága és a rendőrség épületétől, valószínű tehát, hogy pár év múlva a város centruma is végleg ezen a vidéken fog elhelyezkedni.
A kamara úgy tervezi, hogy modern, háromemeletes székházat épít, úgy hogy abban elhelyezést találjanak az összes professzionális egyesületek, melyek természetüknél fogva a kamarával szoros kapcsolatban vannak. Azt tervezi továbbá az iparkamara, hogy egyik emeleten, megfelelő vígadó hiányában, hangversenytermet rendez be, amely egyúttal bál és más látványosságok céljaira is alkalmas lesz és jövedelmezőségénél fogva nagyban hozzájárulhat ahhoz, hogy az építési költségeket 10-15 év alatt fedezni lehessen.
A terv végrehajtásának pénzügyi része már biztosítva van, amennyiben a kolozsvári olesó lakásépítési szövetkezet a kamarai jelenlegi tulajdonát képező ingatlanok biztosítéka mellett tizenötmillió lejjel egyenértékű kölcsönt ajánlott fel.
Az építkezés kérdésével az iparkamara szombati igazgatótanácsa fog behatóan foglalkozni. Bizonyosra vesszük, hogy a tervet elfogadja és a kamarai székház felépítésével jelentékeny mértékben fog hozzájárulni ahhoz, hogy Kolozsváron a munkanélküliség némileg enyhüljön.
Ha az igazgatótanács a tervet elfogadja, az új székház építését még az ősz folyamán megkezdik.

Összel a gazdasági válság enyhítésére a kormány újabb huszmilliórdos kölcsönt fog felvenni. A kormány a király felhatalmazására programot készített az ország gazdasági helyreállítását célzó terveiről. Ezt a programot memorandum alakjában terjesztette a király elé. A memorandum, melynek a részletei most kerültek nyilvánosságra, a gazdasági helyzet romlását a mezőgazdák eladósodásával, az iparcikkek árait drágító magas kamatokkal, a minimális bankjegyforgalommal, a forgótőkék hiányával és a mezőgazdasági termelés válságával magyarázza. A válságot a memorandum szerint a kormány egyrészt a mezőgazdasági termények racionális értékesítésével, másrészt egy huszmilliórdos külföldi kölcsönnel akarja orvosolni, amelyet az ősz folyamán fognak kibocsátani.

Az árutőzsde ünnepélyes megnyitását az összes erdélyi és bánági iparkamarák, mezőgazdasági kamarák, valamint az ipari és kereskedelmi szervezetek résztvesznek. A kolozsvári árutőzsde megnyitását mint már megirtuk, a tőzsde elnöksége hétfő, július 28-ára tűzte ki. A kamara megnyitását a nagyváradi, szatmári, marosvásárhelyi, dévai, nagyszebeni, brassói és gyulafehérvári iparkamarák és mezőgazdasági kamarák, az UGIR kolozsvári és medgyesi körzete, a Sfatul vezetősége és az összes erdélyi ipari és kereskedelmi érdekképviseletek képviselői, nemkülönben a kolozsvári polgári hatóságok vezetői is résztvesznek.

Cseplesi eredmények és gabonaárak a Bánágban. Az új gabonaüzlet még nem indult meg azzal a lendülettel, amely ilyenkor jellemzően szokta a gabonapiacot. Ennek oka az, hogy a termés betakarítása ez évben kissé később kezdődött, mint az előző évben, ezért a tekintetben nagyobb üzletkötések még nem történtek. Az eddigi cseplesi eredmények kielégítőek, bár egyes vidékeken a minőség ellen panaszok merültek fel. Az ár egyelőre 460-470 lej között mozog. Külföldnek ez az ár két-három ezer lejjel magasabb. Egyelőre osztrák vevők jelentek meg a román gabonapiacokon. Kipróbálták máj az új termés siker tartalmát is. A friss buza siker tartalma 20 százalék, ami ugyan nem sok, de pihenés után valószínűleg el fogja érni a normális 28-30 százalékot. A siker minősége rendkívül erős, rugalmas és külalakja az erjedés egész tartama alatt állandóan formás marad.

Az ország vendéglős és kávé iparosai a szesz törvény 250-ik szakaszának módosításáért. A most életbelépett szesz törvény 205. szakasza kimondja kategórikusan, hogy éjjel 12 óra után sem városokban, sem falvakban semmi nemű szeszes italt nem szabad eladni, kimondja továbbá, hogy vasár- és ünnepnapokon is, déli 12 óráig a legszigorúbb a szesztilalom és még rumos teát sem szabad sehol kiszolgálni. Minthogy a törvénynek ez a szakasza nem számol az élet követelményeivel, másrészt pedig a vendéglősiparosok és kávéos kereseti lehetőségét a minimumra redukálja, a vendéglősiparosok országos szövetsége nevében Fendrich Zoltán, Breiner H. József és Szirmai József főtákar huzamosabb ideig Bukarestben tartózkodtak, hogy a készülő végrehajtási utasítás során a szakasz igazságtalanságait orvosolják. A végrehajtási utasítást most készíti elő a bizottság, amelynek Kolozsvárról dr. Boila és dr. Serban professzorok, továbbá dr. Fischer József a tagjai. A vendéglősiparosoknak sikerült meggyőzni a bizottságot, hogy a szakasz a gyakorlatban kivihetetlen, ezért kötelező ígéretet kaptak arra nézve, hogy a végrehajtási utasításban a törvény szigorát enyhíteni fogják. Ugyancsak ebből az alkalomból a küldöttség intervenciót a románok ellen. A pénzügyminiszterrel folytatott megbeszélések eredményeképpen a napokban ez a kérdés is kedvezően fog megoldódni. Itt írjuk meg, hogy a vendéglősök delegációja megállapodott a zeneszerzők egyesületének bukaresti vezetőségével is s így a jövőben a vendéglősök az ugynevezett zenedíjat minimális összegben és pauszban fogják majd fizetni.

A temesvári kóser fiu-internátus

egyedülálló a maga nemében, mert a nyilvánosjogi zsidó liceummal és felső kereskedelmi iskolával kapcsolatos. A legmodernebb berendezéssel saját palotáján van.

Elsőrendű ellátás. Állandó tanári felügyelet. Kérjen pro spektust. A beiratkozás a temesvári zsidó iskolában és az internátusban folyamatosan van.

Színház — Művészet

A MAGYAR SZÍNHÁZ MŰSORA:

Vasárnap d. u. 6 órákor: Alvinei huszárok. 5-ödször. Olesó nyári helyárral. Sorozatszám 332.

Vasárnap este 9 órákor: Viktoria. 4-ed szer. Olesó nyári helyárral. Sorozatszám 333.

Hétfőn este 9 órákor: Csunya lány. Operett-ujdonság, nagyon olesó mozihelyárral. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 334.

Kedden, július 29-én: Alvinei huszárok. (Operett-ujdonság, olesó helyárral. Sorozatszám 335.)

Szerdán, július 30-án: Takáts Alice. (Ujdonság nagyon olesó mozihelyárral. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Kaszab Anna, Tóth Elek, Mihályffy László, Mészáros Béla főllépésével. Sorozatszám 336.)

Csütörtökön, július 31-én: Huszárfogás. (Operett-ujdonság, először. A budapesti színházi évad leghatasosabb, legnagyobb sikerű ujdonsága, olesó nyári helyárral. Sorozatszám 337.)

Pénteken, aug. 1-én: Huszárfogás. Operett-ujdonság, 2-odszor. Sorozatszám 338.)

Szombaton, aug. 2-án este pont fél 9 órákor: Huszárfogás (Operett-ujdonság, 3-adszor. Előadás kezdete kivételesen fél 9 órákor. Sorozatszám 339.)

Vasárnap, aug. 3-án este fél hét órákor: Akácfavirág. Fráter Lóránd 3 felvonásos operettje. Előtte Kőrösi Dúdos és cigányzenekara Fráter nótái. Köszegi Margit és Réthely Ödön Fráter-nótákat énekelnek. (Nagyon olesó mozihelyárral. 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 340.)

Vasárnap este 9 órákor: Huszárfogás. (Operett-ujdonság, 4-edszer. Sorozatszám 341.)

Hétfőn este 9 órákor: Peer Gynt. (Ibsen hatalmas drámai költeménye, Grieg kísérő zenéjével. Nagyon olesó mozihelyárral. Jegyek ára: 50, 40, 30, 20 és 10 lej. Sorozatszám 342.)

A Magyar Színház Irodájának közleményei:

A jövő hét szenzációja: HUSZÁRFOGÁS

Az évad legrbrilliansabb operett-ujdonsága

Az Alvinei huszárok és Viktoria után ismét olyan új operett következik a jövő héten, amely tul fogja szárnyalni hatásban, sikerben az utóbbi évek minden operett-slágerét. A „Huszárfogás” szerzője Vincze Zsigmond, a „Hamburgi menyasszony” híres komponistája. A „Huszárfogás” a legvidámabb operett. A „Huszárfogás” premierje csütörtökön lesz.

A MAGYAR SZÍNHÁZ MOZI-MŰSORA:

Vasárnap d. e. 11 órákor matiné 15 és 10 lejes helyárral: A legyőzhetetlen. Kalandor-történet 8 felvonásban. Főszereplő: Luciano Albertini.

Vasárnap 3 és fél 5 órákor: A skóciai expressz. (Repülő vonat). Filmkülönlegesség 8 felvonásban, a főszerepekben Moréé Moisson és Pauline Johnson. Helyárrak: 20 és 10 lej.

Hétfőn 3, 5 és 7 órákor: Az élet diadala. Az amerikai filmgyártás legujabb és legizgalmasabb vadnyugati történet, a főszerepekben Nancy Carol és Jack Holt. Helyárrak: 20 és 10 lej.

Kedden 3, 5 és 7 órákor: Az élet diadala.

Szerdán 3, 5 és 7 órákor Kolozsváron utoljára: Az élet diadala.

Csütörtökön 3, 5 és 7 órákor: Aranytánc. Dolores del Rio világhírű alakítása. Helyárrak: 20 és 10 lej.

HOCHMANN AURORA ORTH. ZSIDÓ LEÁNYINTERNÁTUSA

megnyitlik Clujon szeptember 1-én

Prospektust díjtalanul küld az intézet: CLUJ. Str Memorandumul 17.

Felvez urileányokat korlátolt számban Kellemes, családi otthon. Kifogástalan ellátás, valóságos, gondos felügyelet. Használati nyelv: francia, német. Az intézet: német, angol, iparművészet, irodalom stb. területen szakszerű és nívós továbbképzést nyújt.

Pénteken 3, 5 és 7 órákor: Aranytánc. (Dolores del Rio). 20 és 10 lejes helyárral.

Szombaton 3, 5 és 7 órákor: Aranytánc. (Dolores del Rio). 20 és 10 lejes helyárral.

Szombaton este 11 órákor éjjeli film-előadás: Minden nővel megtörténhetik. (Csak felnőttek részére). Helyárrak: 30 és 20 lej. Főszereplők: Marcella Albani, Vivian Gibson és Jack Trevor.

Vasárnap d. e. 11 órákor 15 és 10 lejes helyárral: Hare a levegőben. Izgalmas repülő főlételekkel. A főszerepben: Barbara Kent.

Vasárnap 3 és 5 órákor csak egy napig: Mária nővér. Énekkettővel. Helyárrak: 20 és 10 lej.

AZ ÉLET DIADALA

Felhívjuk a közönség figyelmét a Magyar Színház hétfői nagy filmszenzációjára. „Az élet diadala”, a Wild West filmek koronája kerül bemutatásra. Az izgalmas jelenetekben gazdag filmnek háttérét színes, változatos természetű főlételek képezik. Helyárrak: 20 és 10 lej.

Vasárnap d. e. 11 órákor matiné

Ma, vasárnap d. e. 11 órákor a legizgalmasabb kalandor-történet, A legyőzhetetlen vetítik a Magyar Színházban 15 és 10 lejes helyárral mellett.

RADIO MŰSOR

Idő: Középeurópai
VASÁRNAP, JULIUS 27

Bukarest. 17.30: Dinicu-zenekar. 18: Gramofon. 20: Chepab Nadia zongoraművész nő játéka. 20.45: Stefanovici operabékes dalestje. 21.15: Táncezene.

Budapest. 9: Ujsághírek, kozmetika. 10: Református istentisztelet. 11: Egyházi ének. Utána pontos időjelzés, időjárásjelentés. Majd operarészletek és keringők. 2: Gramofonhangverseny. 3.30: A m. kir. Földművelésügyi Minisztérium rádióelőadásorozata. Biro János ny. miniszteri tanácsos: „A közlegelők trágyázásáról”. 4: Rádió Szabad Egyetem. Utána pontos időjelzés, időjárásjelentés. 5.15: Cselényi József magyar nótákat énekel Rácz Béla és cigányzenekarának kísérete mellett. 6.30: A Szekesfővárosi zenekar hangversenye a városligeti Iparearnok előtti zenepavilonból. 7.30: Részletes sport- és löversenyeredmények. 8.10: Vigjáték előadás a Studóból. „Vége a szerelemnek”. Utána pontos időjelzés, időjárásjelentés, hírek. Majd Pataki-jazz a margitszigeti Spolarisk-étteremből.

Belgrád. 10.30: A kacagó nő, egyfelvonásos. 20: Rádiózenekar. 21: A Komarrowski-házaspár dalestje. 21.15: Seta Európán át.

Breslau. 19.40: Citerajáték. 22.30—0.30: Táncezene Berlinből.

Brit nemzeti műsor. 21.05: Rézfúvós zenekar Manchesterből.

Brünn. 10.15: Német áriák és dalok.

Dublin. 21: Hegedűszó. Baritonének, zongora és hegedűjáték. 22.40: Rádiózenekar.

Hamburg. 20: Tizenöt számból álló nagy Lortzing-est. 22: Táncezene a Boccaccio-mulatóból.

Königsberg. 19: Bécsi irodalmi apróművészet. 20: A bécsi Koschat éneknégyes előadása. Majd 24-ig táncezene.

Königsbasterhausen. 19: Bevezetés Wagner Trisztán és izolda c. operájába. 20: Lortzing-est Hamburgból, utána Berlin.

Leipzig. 20.30: Berlin. Utána 0.30-ig táncezene.

Ljubljana. 20: Szlovén dalok. Karének. 21: Rádiózenekar. 22.15: Jazz Blédből.

London. 21.05: A Kutchér-vonóstríó játéka szopránénekekkel és zongorajátékkal. 2.30: Vallásos elmélkedés.

Poznan. 20.15: Hangverseny lengyel zeneszerzőkből. 21.25: Könyvzene. 22—24: Kávéházi táncezene.

Prága. 16.15: Operaáriák. 20: Citera. 20.45: Hangverseny. 21: Fúvószenekar. Riga. 20: Népszerű zene. 21.15: Gramofon. 23: Táncezene.

Stockholm. 19.15: Rádiózenekar tizenegy számból álló hangversenye. 21.40: Amerikai dalok.

Stuttgart. 23: Gramofon-táncezene. Toulouse. 19. Dalok. 20: Szimfonikus zene. 21: Operarészletek. Bécsi zenekar Katonazenekar.

Varsó. 20.15: Filharmónikusok szórakoztató zenéje. 23: Vendégloji táncezene. Bécs. 19: Hangképek Jeruzsálemből. Előadás grammofonnal. 20.10: Bécsiek falun. Zenei és dalos hangulatképek a nyaralásról.

Zágráb. 22: Rádiózenekar könnyűzenéje, a műsorban Hubay: Rózsacsárdás.

Zürich. 20: Csellójáték. 21: Olasz népdalok.

HÉTFŐ JULIUS 28

Budapest. 9.15: Az Országos Postászenekar hangversenye. Komzák: Albrecht főherceg; Vindabona; Barataria. Saroch: Dormus. Novacek: „Ahoj”. Kral N. L.: Huszárok; Port-Arthur. Wagner: Sziklaeros. Sykora: Brecht: Wagner Ferenc: A duplasas. Jurek: Deutschmeister. Carl: Mussinan. Leonhardt: Orde de Bataille. Ganne: La pere Victoire. Kraul: 38. gyalogezred díszmerítendője.

9.30: Hírek.

12: Déli harangzó az Egyetemi templomból, időjárásjelentés.

12.05: A rádió házikvartettjének hangversenye.

12.25: Hírek.

1: Pontos időjelzés, időjárásjelentés. 2.30: Hírek.

4: Kozma Béla novellája: „A nagy szerep”. Felolvassa a szerző.

4.45: Pontos időjelzés, időjárás- és víz állásjelentés, hírek.

5: Péter Ernő előadása: „Az egészség telen, nedves ház megjavítása”. Felolvassa Radó Árpád.

5.30: Gramofonhangverseny. Kéler: Magyar vigjáték. Wagner: A nürnbergi mesterdalnokok — Walter dala. R. Strauss: A rózslovag — ábránd. Meyer-Hellmund: A varázsdal. Tosti: Vágyódás. Saint-Saens: Haláltánc. Leoncavallo: Bajazzók — „Hej barátim” Rossini: A szevillai borbély — ária

6.45: Versek. Előadja Simonffy Margot és Hollán Lili. Petőfi: A magyarok istene; Állj meg feleségem.

7.15: Tábori Kornél felolvasása: „Különös magyar karrierék”. — Bánó és Solymos.

7.45: Hangverseny. Corelli: La Folia Brahm: Bölcsdal. Haydn: f-moll változatok.

9.10: A m. kir. 1. honvédegyalozred zenekarának hangversenye.

10.25: Pontos időjelzés, időjárásjelentés hírek.

Majd: Magyar Imre és cigányzenekarának hangversenye a margitszigeti Márkus-étteremből.

Basel. 20.30: Zene Zürichből. 20.50: Humoreszkek. 21.20: Suppé, Millöcker. Zeller est. 22.10: Szórakoztató zene.

Belgrád. 20: Rádiónégyes. 21: Harmonika- és klarinétjáték. 22.15: Kávéházi zene.

Pezsony. 30: Gramofon.

Breslau. 20.30: Szekza: „Musikke” c. hangjátéka.

Brünn. 19: Kodály dalok.

Bukarest. 19: Gramofon. 19.40: Rádió egyetem. 20: Opera-est.

Dublin. 20: Orgonajáték az unitarus templomból. 20.30: Előadás a lókiállításról. Utána altének. 20.55: Rádiózenekar

21.35: Rachmaninov-dalok. Énekkettős. 22: Hangverseny.

Frankfurt. 18.35: Felolvasás a vallásos szocializmusról.

Hamburg. 20: Indulók és táncok. Bécs. 20.05: Dalest. 20.35: Szimfonikus hangverseny.

Köln. 21: Hangverseny. Svendsen Oktett; Mendelssohn: Oktett. Utána 24-ig szórakoztató zene.

Königsberg. 19.05: Bach hangversenye a danczi János templomból (orgona és hegedű).

Königsbasterhausen. 20: Freund Elmer Beethoven Asz-dur szonátáját játsza. Ljubjana. 20: Rádiózenekar.

London. 20: Tudomány és táncezene. 22.30—24: Szállodai táncezene.

Oslo. 20: Röberg hegedűművész játéka. 20.30: Ille énekes dal- és áriaestje. Paris-Eiffel. (1458 m.) 20.15: A nagy francia autótúra hírei.

Riga. 19: Operarészletek. 20.20: Népszerű hangverseny. 21.15: Gramofon.

Stockholm. 20.15: Zongorajáték. 20.30: Beethoven: F-dur zongora- és hegedűszonátája. 22: Szórakoztató zene.

Toulouse. 19: Argentínai zenekar. Hangszerszólók. 20: Bécsi zenekar. Katonazene. 21: Operarészletek. Szórakoztató zene. Harmonikázás.

UJ kedvezmény vendégeinknek

Ezen lap előfizetőinek meglegedésére nyújtott

20 %

kedvezményt szobárainkból

10 %

kedvezményt olesó éttermi árainkból (menüt kivéve) módunkban van az UJ KELENT kiadóhivatalával létesített megállapodás alapján kibővíteni

Magyar Kir. Operaház Nemzeti Színház Kamara Színház

előadásaira szóló mérsékelt árú jegyekkel. Tinktettel a nagy keresletre, kerjük szoba és színházjegy rendelését két-három nappal előbb velünk közölni.

PARK SZÁLLODA Budapest

szemben a Keleti pályaudvar érkezési oldalával. (Nincs kocsiköltés.)

Apróhirdetéseik

JÉGSZEKRÉNYEK

mészárosok és vendéglősök részére is minden méretben. Sörkimérő pultok KERTESZ-nél Targu-Mures, telefon 314. Kivánatra árjegyzék. — Képviselet Brassó és vidékére: PAUL TITTES Brassó

UTCAI 2 szobás modern új lakás kiadó Decsebl (Rudolf-ut) 66

HUSZONNYOLC éves néma zsidó cipész nőstíne szegény vagy ha szonlósorsú zsidólány. Cim Fuchs Sándor ruhakereskedő Timisoara, Józsefváros.

KERTESZ házban augusztus 1-re 2 szoba konyha kiadó. Ugyanott kapu alatti bejárattal elegánsu butorozott parkettes szoba kiadó. Király-u. 45.

MEGVÉTELRE keresem Újvári B. vagy Thibaut; Francia-Magyar, valamint Magyar Francia szótárt és „Schidlof”; Német nyelvtanút. Címeket a kiadóba kérem leadni

BUTOROZOTT szoba teljesen kftlő bejárattal, fridőszoba használatra azonnalra kiadó. Str Ger Berthelot (Ötvös-uca 25. sz.

GYORS és gépirónó saját géppel gépelem munkát vállal otthonra is. Cim a kiadóban.

Okleveles tanító, román diplomával elsőrangú kántor, baritonos, scharchet, jeles magyar-román német hittszónok állást vállalna. Hittközségi ajánlatok „UNIVERZALIS” jellegre a kiadóba kéremnek.

SZÖVŐSZÉK, teljes felszereléssel, kintud karban, olesón előadó Cim a kiadóban.

KÉT ÁGYAS butorozott szoba azonnal kiadó Str. Xenopol 2.

MEGNŐSÜLNE 32 éves jólszituált fiatalember, aki egy jömenetűt erdélyi lapvállalat társtulajdonosa. — Csakis komoly, teljes nével ellátott. levelek vétetnek figyelembe. Megkereséseket „Jövő” jellegre a kiadóhivatalba kérek.

OLCSÓN ELADÓK: varrógépek, biciklik, pathofonok, cimbalom, írógépek, festmények, kosztümök, kőpenyek és férfi felöltök, női bundák, függönyök, szövetek, rádiók, lepedővaszon, különböző ékszerök, férfira: y-órák, karkötők, látkötvek, különböző estés és nikkal órák, stb. Zalogház, Calea Victoriei 25j.

SCHWARTZ német nyelvű VEGETARIUS éttermé és tejcsarnok Reg. Ferdinand (Wes-selényi-utca) 10. sz. alatt megnyit. A felhasználó tejmételet saját készítményeim. — Ugyanott naponta friss teher és bivalytej házhoz szállítva is kapható.

XIII EVF. Cluj-Kolozs július 2 5690 ÉV

Az Uj Kelet az e és bántái zsidó napil Gikrelek utánn ferrás megjelölés m Képrátokat nem és megörésükre

Tasla

Midőn először jeles miniszter kabinetjében, azonnal magammet. Talán 150 ezer egész emberke, kiübenyomott, alacsonylanul nagy, hosszútatódik, amely ugya gyorsvonat utánfüstje. Egy pillanaHa a telefon csengha a belügyminiszter szólni, ő fogadta, nyájás, vagy dorgatula hangja időnkimen, a miniszteriumrendőrök rettegteklátlan ur volt a belidőnként hangos kezett a mindig zsufobában a türelmetleakiket egyéni szintilyázott el noteszVajda Sándornak. árnyékent követkormánypárti képvigyekeztek jobbanpercel hamarabbter színe elé. Kinevezése mégpartban is meglepetkissen tudott arról, ellenzéki harok idpe is vitt volna a pju emberek viszont hogy ez a lobogóhá 24-ben, az antiszeridején vezetőszerepára kiderült, hogy diákszervezetek ajáügyminiszteriumba szerepét töltötte be antiszemita szervezlaouu természetes Vajda Sándor bi hogyha Tazlaouu oot fog vágni az an felé, ug sikerülni ügyesség nélkül is ebben az országban tagadta azt, hogy n 6 Tazlaouunak. M Zsidó Távirati Iro kesztője felkereste érdeklődött, a belüta magához Tazlaozavakkal mutattanak: — Der ist mein nálok az ő utján emberekkel, amit én. Az újságíró megrendszert nem fog Nem mintha Taslaalkalmas arra, hogkötötéseket a belürend ellen törő szapaszatlat szerint barátság nem lehet. As események fáák be, hogy a belásai Tazlaouuval Tazlaouu egyébkéiu. Több ízben is tót becsületszavát antiszemita. En kétommal felültett kéhány bukaresti hogy ezek révén is gyancosak nem viselmekkel a zsidók pos: a Tazlaouu a azt írja, hogy földh volt, midőn bekerüriumba, ma pedig h van. Ezenkívül ály strázsái” cíművet a belügyminisrulkak országszertogyan tett szert latt ennyi földi jórúzen szegény diáköl tartotta fenn m antiszemita vezérsé